

BANDYS SUTAİKINTI ARABUS SU IZRAELIU

Komunizmo vingiai

JUOZAS LINGIS

Mūsų bendradarbis Švedijoje

Tarptautinis komunizmas, kaip atrodo, imasi "naujos" taktikos, "naujos" gal tik ta prasme, jog ji skiriasi nuo lig šiol gana ilgus metus vartotos, tačiau kartu ir senos, nes toji taktika buvo panaudota ne kartą po 1917 m. revoliucijos Rusijoje.

Griebiamasi atslūgimo ofenzivos užsienio politikoje. Tuo norima kiek sušvelninti demokratijų nervus ir kaip reikiant pabrėžti naujai agresyviai. Į tą atslūgimo ofenzivą mėginama įkinkyti laikinai ir tas kryptis, kurios, jų nuomone, galėtų pasukti išlyginimo keliu, kurio išvada yra Vakarų gynimosi ir susiklausymo susilpnėjimas. Komunistinės spaudos laikysena aiškiai rodo, ko siekiama.

Tas pats sovietų vadovybės ruporas, kuris prieš metus ar porą apšaukė visas švedų partijas, o ypač socialdemokratų, karą kurstantios Amerikos agentais, dabar kupina gerų norų net su dideliu jautrumu kalba apie gerą valią tų, kuriuos neseniai smerkė, kalba apie taiką mylinčių grupių vienybės frontą, apie darbininkus, kurie per savo profesines sąjungas turi susijungti kovai prieš labai nedidelę reakcionierių grupę. Tie bendri koliojimosi epitetai, kurie neseniai buvo naudojami pro pagandai prieš visą Vakarų pasaulį, dabar rezervuojami tik tiems, kurie sistematiškai mėgina nuplėšti komunistinių planų kaukę.

Toji apraška nėra nauja. Švedų laikraštis Dagens Nyheter neseniai savo vedamajame pasiryžo dar kartą priminti tuos komunizmo vingius ir su jais susijusias išdavas. Anot dienraščio, visa komunizmo istorija yra eilė vingių tarp atvirai agresingų periodų ir periodų, kada tariamu draugiškumu buvo mėginta sumaišyti, suminkštinti ir nuginkluoti savo priešininką.

Pirmasis atslūgimo laikotarpis buvo jau Lenino laikais. Tada diktatorius, ilgai kalbėjęs apie jau tarpduryje stovinčią pasaulinę revoliuciją, pareiškė, kad "radikalizmas" yra "komunizmo vaikų liga", ir įsakė bendradarbiauti su viso pasaulio socialistų partijomis ir profesinėmis sąjungomis. Leninas, reikia pasakyti, buvo mažesnis melagis su ta savo taktika, nes pabrėžė, kad "koegzistencija" yra laikina. Jis ragino komunistus Anglijoje remti MacDonaldą primindamas, kad tas rėmimas yra tos pačios rūšies, kaip "virvė pakartajam".

Po to gi ilgus metus buvo grįžta vėl prie marksistinės formulės, kad visi, nepriklausau klasiniai susipratusiama proletariatui, t. y. komunizmui, yra "reakcionierių masė". Tai buvo tas laikotarpis, kada nacizmas Vokietijoje buvo laikomas lygiu arba net pranašesniu už socialdemokratiją, kadangi ši pastaroji esanti "paskutinioji kapitalizmo fazė". Tada komunistai streikais ir pogromais susijungė su naciais kasė vokiečių demokratijai dvobę.

Paskui vėl naujas prieš socialdemokratų ir iš viso prieš demokratų artėjimas: liaudies frontas, įstojimas į Tautų Sąjungą, 1936 m. Stalino konstitucija, turėjusi daugeliui duoti (ir davė) iliuzijų, kad liaudies valdžia žengia pirmyn.

Po to vėl atsikūlimas į "radikalų" taktiką, kuri šį kartą

privėdė prie kraštutinumo sudarant sąjungą su nacizmu. Ji buvo pateisinama teorija, būk naciai ir demokratai esą vienodi, nes tos pačios reakcionieriškos masės dalys. O kai netrukus Hitleris griebė Sovietus už pakarpas, komunistai visuose kraštuose per vieną naktį virto "demokratais".

Sekantis etapas buvo nuolatinis puolimas Vakarų per ištiną dešimtmetį. Šiandien ir vėl naujas posūkis: "Zenevos dvasia", turistinės kelionės bei visokių delegacijų siuntimai, taikos ir nusiginklavimo propaganda. Jau ketvirtą kartą milijonai Vakaruose klausia: galbūt kas nors gero ir yra, pamėginkime dar kartą, gal nors kartą sovietai rimtai susigalvojo?

Kokios gi yra tų vingių priežastys? — klausia minėtasis švedų dienraštis. Apie įvykių raidą daug prirašyta. Tačiau galima pasakyti, kad viena iš stipriausių jėgų yra vidaus sunkumai bei pasipriešinimai ir pavojus iš kitų valstybių pusės. Griebiamasi žodžių "koegzistencija", "vieningas frontas", "atslūgimas", kuriais norima susilpninti priešingą pusę ir duoti progos komunizmui atsikvėpti ir įgauti jėgų naujiems puolimams.

Visi, kurie tik priešinasi tokiam bendradarbiavimui, apšaukiami trockistais, socialfašistais, išdavikais, pasiutusiais šunimis ir pan. Tuo tarpu ne taip jau seniai visi tie, kurie norėjo tokių bendradarbiavimo, buvo tituluojami tais pačiais vardais. O kelti klausimą atsakyti komunizmo visuotinės pergales tegalima bus tada, "kada vėžiai pradės švilpauti", — jeigu jau panaudoti paties Kruščevio žodžius.

Neatsisakoma nė agitacijos, nė nepasitenkinimo ugdymo, nė neramumų ir sunkilimų, kurie ruošia kelią tai naujai strateginei ofenzivai. Čia labai tinka Šekspyro "Henrike IV" pasakyti žodžiai: "Mano liežuviu šmeižtai vien joja, ir tai tariu aš daugeliu kalbų. Melais užkimšdamas ausis žmonių, kalbu aš apie taiką, kai neapykanta vylinga, paslėpta už šypsnio malonaus, iš pasaulio pasaulį žudo".

Tačiau argi, pagaliau, šį kartą nekalbama rimtai? Argi šių dienų sovietų vadai negalvoja apie ilgalaikį atslūgimą? Absoliučiai tikrai į šiuos klausimus atsakyti vargiai ka s galėtų. Tačiau galima vistiek pasakyti, kad vargiai taip gali įvykti, o dar labiau, kad dabartinių sovietų galiūnų užmačios galėtų būti puoselėjamos toliau. Viena gi yra tikra, kad tos užmačios tuojau pranyktų, jei Vakarai apnuogintų savo gynybą arba atsisakytų bendradarbiauti. "Trečiasis atslūgimo periodas padarė dešimtį valstybių Rusijos dalimis arba jos satelitais, už ketvirtąją atslūgimo ofenzivą, jeigu ji pavyktų, Vakarų Europa arba net visas pasaulis gali užmokėti savo laisvę", — baigia savo įžanginį minėtasis švedų dienraštis.

Alto suvažiavimas New Yorke. — Iš kairės į dešinę pirmoje eilėje: P. Pivaronas, M. Rudienė, A. Devenienė, Dr. P. Karvelis, Dr. P. Grigaitis, L. Šimutis, generalinis konsulas J. Budrys, M. Vaidyla, V. Sidzikauskas, prel. J. Balkūnas, Dr. E. Turauskas, M. Kižytė; antroje eilėje: Dr. V. Vilimas, A. Žilinskas, K. Bielinis, J. Ginčius, Dr. J. Pajaujis, P. Vainauskas, Vincas Kvetkas, Dr. M. J. Vinikas, J. Grigalius, A. S. Trečiokas. Stovi: Jonas Kružė, Dr. A. Trimakas, V. Barčiauskas, S. Narkelūnaitė, M. Brakas, Dr. K. Jurgėla, J. J. Bačiūnas, P. Dargis, J. Arlauskas, V. Michelsonas, S. Gegužis, V. Rastenis, K. Jurgelūnas, A. Repšys, Dr. E. Nemickas, M. Andrikiūtė, A. Aleksis, V. Bukšnaitis, J. Valaitis.

Demokratų palaiko seną ž. ūkio politiką

WASHINGTONAS, lapkr. 26. — Demokratų partijos sudarys specialus komitetas žemės ūkio klausimams studijuoti vienbalsiai pasiūlė partijai grąžinti pastovių primokėjimų sistemą iki nemažiau kaip 90 proc. paritetė.

Respublikonų įvesta kaitaliojama primokėjimų sistema pasmerkta kaip nedavusi laukto rezultato, nes ūkininkams nė žemės ūkio produktų vartotojams, nes ūkininkų pajamos mažėjo, o vartotojai už produktus dar daugiau mokėjo.

Viena bazė Maroke apželia piktžolėmis

RABATAS, lapkr. 26. — Jei nebus karo pavojaus, ketvirtoji amerikiečių pastatyta aviacijos bazė Maroke gali ir likti be karinio ir lėktuvo, nebent nauji Maroko santykiai su Prancūzija leis pačiam Marokui tuos klausimus su amerikiečiais tiesioginiai sutvarkyti.

Bazės pastatymas kaštavo 23 mil. dol., bet 10,000 pėdų ilgumo takus jau baigia paslėpti vėšiai išbuvojusios piktžolės. Įvairiai kalbama, kodėl amerikiečių įgula dar neįsikūrė bazėje. Manoma, kad svarbiausia priežastis buvo prancūzų nenoras išleisti Marokan daugiau amerikiečių, kai buvo išsemtas pirmu susitarimu leistas 8,000 vyrų kontingentas.

Prancūzija grįžta, Alžyras išbrauktas

NEW YORKAS, lapkr. 26. — Indijos delegacijai pasisekė įtikinti arabų valstybių atstovus, kad jie sutiktų atsaukti iš darbotvarkės Alžyro klausimą, kurį įrašius darbotvarkėn Prancūzijos delegacija pasitraukė iš dabar vykstančios Jungt. Tautų generalinės asamblėjos sesijos.

Vakar politinis komitetas vienbalsiai nutarė Alžyro klausimą išimti iš darbotvarkės neribotam laikui. Tuo būdu Prancūzijos delegacija vėl gali sugrįžti į Jungt. Tautų sesiją. Tokį klausimo sutvarkymo būdą parėmęs Azijos — Arabų blokas viliasi, kad prancūzai duos š. Afrikai nepriklausomybę.

• V. Vokietijos kariuomenė, kuri jau pradėta komplektuoti, miegos ant guminių pagalvų ir matracų.

Kalendorius

Lapkričio 26 d.: šv. Silvestras iš Gozzolini. Lietuviškas: Dobilas ir Švitrigaila.

Kai Chruščevs su Bulganinu agituoja, Gromyko derasi

BOMBEJUS, lapkr. 26. — Kai Bulganinas su Chruščevu važinėdami po Indiją glosto vaikus ir sako gabias propagandines kalbas, New Delhi likęs Gromyko tyliai vykdo kitą kelionės programos punktą.

Dar vis nežinoma, kokios apimtys raudonajai Maršalo planą atvežė sovietų delegacija Indijon, bet vakar ir Vakarų spaudos žmo nės sužinojo, kad su Bulganinu ir Chruščevu atvykęs Gromyko ir įvairūs ekspertai tyliai tariasi apie Indijai suteiktiną sovietų techniską pagalbą. Pirmoje eilėje norima įtikinti indus, kad jie pasinaudotų sovietų patyrimais pritaikant pramonei atominę energiją. Sovietų technikai jau įpiršti naftos ir aukso jieskojimo organizuoti.

Bulganinas su Chruščevu iš Bombėjaus pasuko į pietus, kur yra Indijos derlingosios žemės visokiam augalui auginti, bet Bombėje abu buvo labai kalbūs ir labai švelnūs. Chruščevas, kad ir degtinės negavęs (Bombėje uždrausti svaigieji gėrimai) — lenkė Bulganiną plepumu, draugiškumu ir nediplomatiškumu.

Jis ir melavo ir nuoga tiesą sakė, bet medžiaga taip parinkta, kad niekas jo negalėtų sugauti meluojant ar tai todėl, kad niekas tos medžiagos nežino, ar todėl, kad jos medžiaga nepilna.

Imkim, pavyzdžiui, kad ir Chruščevu tvirtinimą, jog Sov. Rusija šiais metais visai panaikino geležinę uždangą, nes davė visiems įvažiavimo vizas, kas tik jų prašė. Lyg tas vienas faktas sudarytų geležinės uždangos sąvoką! Bet apie kitus dalykus Chruščevas tylėjo, tuojau darydamas Vakarams priekaištą, kad jie taip nepadarė.

Zenevos konferencijon nuklydęs Chruščevas pranešė, kad jos rezultatai buvo mikroskopiški.

Joao Cafe Filho, pareigų atsisakęs ir vėl panorėjęs jas pasiimti Brazilijos prezidentas, kongreso prie jų nebeprileistas ir laikomas namų areštu.

Vakariečių frontas arčiau Sov. Rusijos

BAGDADAS, lapkr. 26. — Nauja strategine apsaugos linija Vid. Rytų erdvėje parinktas Zagros kalnynas, einas per rytinį Iraką ir vakarinę Persiją. Tokiu būdu laisvųjų strateginis frontas paslenka prie sovietų peimetro maždaug 1,300 mylių arčiau, jei turėti galvoje, kad ikišiol visa vakariečių jėga bazavosi Suezio kanalo erdve.

Nauja karinė padėtis susidarė sujungus Angliją, Turkiją, Iraką, Iraną ir Pakistaną Bagdado vardo paktu. Tų valstybių štabų viršininkai dabar tą naująją liniją parinko. Vietoje Viduržemio jūros krantų dabar sąjungininkai tarp Juodosios jūros ir Persijos įlankos turės augstokus kalnus, jei reikės toje erdvėje kariauti.

Šį kartą virsianti Faure vyriausybė

PARYŽIUS, lapkr. 26. — Faure vyriausybė vakar vėl pareikalavo balsuoti pasitikėjimą, bet ir jis pats nebetiki, kad šį kartą nebūtų nuverstas. Ir aną kartą jau būtų viršęs, jei ne Zenevos konferencija.

Pasitikėjimas prašomas ryšium su partijų manevrais nukelti kaip galima toliau parlamento rinkimus, kuriuos Faure norėjo padaryti dar prieš Kalėdas. Dabar ginčijamasi dėl rinkimų sistemos. Komisija pasiūlė diskusijas atidėti po Kalėdų, o Faure pareikalavo tuojau klausimą išspręsti. Jei balsavimas bus neigiamas, Faure vyriausybė pasitrauks.

VĒLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

— Šiandien sueina 50 metų, kaip Norvegijos karalius Haakonas atvyko karaliauti Norvegijai nuo Švedijos karūnos atsiskyrysu. Karalius tebėra ligoninėje, nes vasarą nusilaužė koją. Jam 83 metai amžiaus. Karalių žmonės labai mėgsta, jis gerai sugyvena su socialdemokratų vyriausybe.

— Interstate Commerce Commission vakar nutarė panaikinti rasinę segregaciją traukiniuose ir autobusuose, kurie palaiko susisiekimą ne vienoje valstybėje, bet kerta valstybių sienas. Vakar pasitraukė ir tos komisijos pirmininkas, gavęs priekaištų iš kongreso, kad privačius bizneso mašos su valstybine tarnyba.

— Adm. Byrd išvykdamas į Antarktiką pareiškė, kad ten įsteigtos bazės jau bus, turbūt, nuolatinės. Dabar ten moksliniams tyrimams atvyksta ir rusai, todėl nereikia manyti, kad tik vieni amerikiečiai pastoviai iškurs Antarktikoje.

— Maroko sultonas vakar priėmė daug politinių vadų, tačiau neatrodo, kad būtų svarstas pirmas visų politinių atspalvių vyriausybei sudaryti. Prancūzų ir regentų tarybos parinktas premjeras pasitraukė, nes ne visiems nacionalistams buvo priimtinas.

— Vakar būta gando, kad JAV nebesipriešina Mongolijos priėmimui į Jungtines Tautas, todėl lauktina, kad be penkių Maskvos satelitų į Jungt. Tautas pateks ir 13 antikomunistinių valstybių, jų tarpe Italija, Ispanija, Portugalija, Airija ir Japonija.

Tarpininku rengiamas Jugoslavijos Tito

LONDONAS, lapkr. 26. — Anglijos vyriausybė užsikirto padaryti taiką tarp arabų ir žydų, bet žino, kad tarpininku negali būti nė Anglija nė Amerika.

Anglija netinka dėl savo artimų santykių su arabais (ji ką tik atnaujino ginklų davimą Egiptui), o Amerika negali stipriai spausti žydų 1956 m., nes tais metais vyksta svarbūs rinkimai.

Bagdado pakto tarybos posėdyje prieš kelias dienas tas klausimas buvo stipriai apsvarstytas ir Anglijos užsienio reikalų ministras Macmillanas ta proga patyrė, kad Anglijos planui įvykdyti nėra jau tokia bloga atmosfera, kaip buvo linkstama manyti. Prileistina, kad tame posėdyje ir konkrečių nutarimų ta kryptimi padaryta.

Vienas tų nutarimų gali liesti būsimą tarpininką. Iš daug ko sprendžiama, kad tuo tarpininku bus prašomas būti Jugoslavijos Tito. Vos tik Macmillanas grįžo iš Bagdado į Londoną, tuojau pas jį buvo pakviestas Jugoslavijos ambasadorius, o Anglijos ambasadorius Belgrade tuojau nuvyko į užsienio reikalų ministeriją.

Maršalas Tito būsiąs raginamas taikos planą išdėstyti Egipto premjerui, kai jis ten nuvyks su jau sutartu vizitu. Galimas dalykas, kad vizitas bus paskubintas, kad klausimą jau būtų išaiškėjęs tam laikui, kada Bulganinas su Chruščevu ir Molotovu turės atvykti į Londoną.

Darbiečiai prikišo Edenui, kad jis savo kalboje prieš nuolaidas daryti tik Izraeliui, bet Edenas nesutiko su tokiu jo kalbos aiškinimu ir pareiškė, kad ir teritorinių kompromisų turėtų padaryti abi pusės. Izraelis iš anksto atmetė tokį taikos planą, kuris numatytų sienų pataisas.

Jei Maskva nebūtų pradėjusi vertis į Vid. Rytų erdvę vykdydama savo naująją diplomatinę taktiką, tai ir Vakarai nebūtų skubėję tvarkyti problemų, atsiradusių dėl žydų valstybės įsikūrimo Palestinoje. Dabar manytina, kad Vakarai, angli vadovaujami, pasiūlys logiską planą ir energingai dirbs, kad reikalas būtų sutvarkytas prieš kitos didesnės krizės atsiradimą.

• Britai išbandė naują robotinį ginklą, kuris pasirodė labai tikslus, bet dar nenori atidengti nė vieno to ginklo bruožo.

• Istorikas Carcopino išrinktas Prancūzų Akademijos nariu Andre Chauxeimi vietai užimti. Jam dabar 74 metai. Jo specialybė yra senoji Graikija ir Roma.

Oras Chicagoje

Dalinai apsiniaukus, temperatūra viršum 40 laipsnių. Saulė teka 6:53, leidžiasi 4:23.

NE PILULEM, O BALZAMU VYRAI MUS GYDYS

Vyrai, atšrinkit kardus, Tempkit standžiai kilpines, Ruoškit buožas plienines, Sveikite šalmus, skydus — Ryt, kai tik pradės dienoti, Kad būt žirgai pabalnoti!

Putinas

Taip ragino savo karžygius — Lietuvos laukų sveikai narsius vyrus — kunigaikštis Žvainys. Jis savą tėvynę nuo jos teriotojo pats narsiai gynė. Jis pakartotinai už savuosius mirtinam pavojun stojo. Jis savus vyrus žaliūkus garbingo apsigynimo kovon kvietė. Kurgi, — Žvainys jiems ir vadovavo. Jis visad nuo reikiamo galo pradėdavo. Žvainys tik po darbo, tik po priešus nuo gimtosios žemės atstūmusio mūšio apie plačios girios taurų medžioklę svajojo. Tai toks pasigėrėjimo vertas, Putino tvirtinimu, buvo mūsų krašto narsusis kunigaikštis. Jis saviems, sunkiai dėl kas dienišs duonos besigrumiantiems neįtemptą darbą, ramų po ilgą ir besišypsantią senatvę laidavo.

Lietuva dar ir daugiau tokių kūno sveikata puoselėjančių bei dvasios paliegamą gydančių vyrų augino. Visais laikais Lietuvoje tokių asmenybių nestokojo. Paskutiniu laiku jų eilių eilės savoj žemėj radosi. Audrai užėjus, nekurię lietuviai šau nuoliai, kaip paukščiai iš savo lizdo vanagų išvyti, po svietimas šalis pasklido.

Ištieskite jiems šiltą ranką — Juk jie sava daina mūsų nesveikatos kelius tiesina

Toki vyrai tauruoliai ir Amerikon atvykę nepasimetė. Jie nei škilvio besaikiu prikimšimu nesirūpino, nei gerklų skaidriu skysčiu vilgymu sielosios bei neapskaiciotu skubėjimu ar prie žalio stalo laiko gaisrinimo neūsikrėtė. Jie mūsų dvasios bei kūno ligas naikinti pasiryžo — jie į Chicagos Lietuvių Vyrų Chorą, gabaus muziko, Kauno operos solisto Vlado Baltrušaičio vadovaujamą sustojo.

Kaip kadaise karžygio Žvainio vyrai savas strėles, taip šiandien šio choro nariai savas balso stygas mūsų kūno ir sielos sveikėjimui įtempė. Jie talentingu artisto Baltrušaičio rikiuojami ne tik saviškius sava daina, kultūringu apsiėjimu bei išvaizda žavi, bet ir kitataučių akyse vykusiai mus pavaizduoja.

Nenuostabu, kad šis vyrų junginys, nelyginant anas Rossini kirpėjas iš Sevilijos, šiandien čia, rytoj ten pageidaujamas. Įvairios grupės bei grupelės į šį

vyrų junginį įvairiomis progomis kreipiasi. Tai minėjime nemokamai dainuoti, tai Tautos šventėje ne už pinigų mus visus atstovauti jis neretai prašomas. O choro repertuaro gaidos pačios ant popierio nenušoka. Taip pat jokios laumės tu chorui reikalingų gaidų neperrašo bei reikalingų vertimų nepaurošia. O kur dar tu šauniai vyrų mūsų labai išleidžiami pinigais neįkainojami dalykai — kur jų nutrauktos mūšio valandos, kur visi kiti su tinkama lietuvių reprezentacija, chore dalyvaujant, susiję nuostoliai?

Aišku, kad mes Chicagoy Lietuvių Vyrų Chorą tik dėl to turime, kad ne visi dar sūspėjom nužmogėti. Taip, nužmogėti! — mat tikrai dar yra žmonių, kurie ne tik patys ryžtasi kultūringai gyventi, bet dar ir savo brolių tokin gyvenimam gražinti bei jį jame palaikyti ryžtasi. Tik žvainiški vyrai minėtan chorai stoja. Tik toki pat lietuviai jį — mūsų pasididžiavimą — visomis keturiomis palaiko.

Negi mes, jau čia gerokai apšilę, rengiaman linksma vakarin kviečiami, jiems nugaras atsukime susiraukę? Negi pajėgiam orkestrui pritariant, mes su pajėgiais mūsų reprezentantais nepasilinksminsim auktualijų persunktos programos pasiklausę. Jiems daina, o mums balzamas

O palaikyti Chicagos Lietuvių Vyrų Chorą yra už ką. Juk tu vyrų harmoningai suderintos balso stygos mums visų geriausių balzamu mūsų taip didžioms šiame krašte negalėms tapo. Nieko kito — tik tuo balzmu skaudančias vietas gydytis, savus sopulius tildant, mums beliko. O vienokių ar kitokių dvasios sopulių mūšiškis nestokoja. Tad visi tų vyrų rengiaman linksma vakarin pasineškim. Juk ne viena duona gyvename. Jau pats laikas mums pasimokyti iš be laiko savas gėrybes dėl pertemptų nervų pasilikusiųjų. Mes turime ir galime gėrybėmis gėrėtis savo sveikatos nepraradami. Tad šiandien, lapkričio 26 d., punktualiai 8 val. vak. visi gyvi esą ir atsigavinti nori. Sakalų salėn pribūkim, idant ten Baltrušaičio vyrų mums parengtomis gėrybėmis pasigėrėtume. Vyrų choro pajėgumu besidžiaugdami, mes ne tik ir toliau chorą mus garbingai atstovauti įgaliosime, bet ir savą labą reikiamam augštumon pakelsime. Dr. J. Adomavičius

SO. BOSTONO ŽINIOS

Miesto valdžios rinkimai

Prūs rinkimus, kurie buvo š. m. lapkričio 8 d., bostoniškieji turėjo progą stebėti politinę kovą, kokia retai pasitaiko šio miesto gyvenime. Svarbiausia kovą, aišku, šjo dėl mero vietos. John B. Hynes jau valdė Bostono miestą šešeris metus ir buvo kandidatas naujam keturių metų terminui. Hynes yra įžymus demokratų partijos narys ir šiuo metu yra visų šio krašto miestų 8-gos pirmininku. Bostono miesto balsuotojų daugumą sudaro demokratai, todėl res publikonai visai nestatė savo kandidato. Hynes varžovu buvo taip pat demokratas, demokratų vadas Mass. valstybės senatas, John E. Powers, kuris buvo sudaręs didelį štabą ir vykdė labai atkaklią rinkimų kampaniją. Paskutinėmis dienomis iš tikrųjų buvo sunku pasakyti, kuris laimės, nes šalininkų skaičius, atrode, dalinasi per pusę ir nulemti turėjo nedidelė dauguma. 81 metų James M. Curley rėmė Powers. Hynes rėmė jį tarpe nebuvo nė vieno žymesnio politiko. Powers daugiau rėmėsi neturtingesniais kvartalais, Hynes daugiau priemiesčiais. Respublikonai patyrom rėmė Hynes. Lietuvių daugumas taip pat rėmė Hynes. Lietuvių komiteto už Hynes vadovybėje buvo adv. J. Grigalius, inž. A. Čapliskas, A. J. Namaksy ir kiti. Šį kartą rinkimuose jau dalyvavo daug iš tremties atvykusių naujų piliečių. Jų buvo įtraukta ir į komitetą. Beveik visose vietose jau buvo naudojamos balsavimo mašinos, todėl rezultatai paaiškėjo tą patį vakarą. Hynes buvo perrinktas 13,000 balsų dauguma. Jei išbus visą terminą — keturis metus — Hynes bus ilgiausiai buvęs šio miesto galva — 10 metų. Per savo valdymą ligi šiol nesukėlė jokių skandalų, viskas ėjo tvarkingai. Hynes santykiai su lietuviais taip pat buvo geri. Pats būdamas airis, jis gerokai pirsidėjo prie airių ir lietuvių bendradarbiavimo išplėtimui.

Dėl kitų vietų į miesto tarybą ir mokyklų komitetą didesnių kovų nebuvo. Įdomu tik, kad nemaža balsų dauguma į miesto tarybą išrinktas vienas gana jauno amžiaus buvęs policinikas.

KULTŪROS KLUBO SUSIRINKIMAS

Įvyko International Institute patalpose lapkričio 20 d. 3 val. p. p. Vadovavo dr. M. Gimbutienė. Savo nuotaikingus atsiminimus iš ankstyvos jaunystės skaitė kan. M. Vaitkus. Jo keletą eilėraščių perskaitė Pr. Lembertas.

Po to svečias iš Europos, Vlioko užsienių tarnybos valdytojas dr. P. Karvelis patiekė pranešimą apie mūsų tarptautinę padėtį, apie laisvinimo organų veikimą bei susitvarkymą ir apie gyvenimą pavergtoji Lietuvoje. Pranešimas išsklausytas dideliu dėmesiu ir po jo buvo eilė klausimų, į kuriuos Svečias davė reikalingus paaiškinimus. Buvo malonu matyti ir girdėti dr. P. Karvelį po tiek veiklos metų te-

ro Valdybos sekretorių ir Vyčių spaustuvės vedėją.

Į minėjimą žada atvykti daug svečių iš Waukegan, Kenosha ir ir kitų miestų.

Minėjimas įvyks rytoj, sekmdienį, lapkričio 27, Vyčių salėje. Minėjimas prasidės 6 val. vakariene. Po to seks programa ir nusipelnusiųjų organizacijai narių pakėlimas į Trečiojo ir Ketvirtiojo laipsnio narius.

Visi vyčiai ir "Vyčio" skaitytiniai, bičiuliai kviečiami dalyvauti šiame minėjime. Vakariene asmeniui — \$2.00.

Rengimo Komitetas

besantį tvirtą, gerai nusiteikusių, nenuvargusių ir pajėgiantį užintresuoti klausytojus kalbamuojau klausimu.

KARIUOMENES ŠVENTES

minėjimas įvyko lapkričio 20 d. 10 val. bažnyčioje pamaldas laikė ir pamokslą pasakė buvęs karo kapelionas kun. V. Paulauskas. Iškilmingas posėdis, į kurį prisirinko daug žmonių, buvo 2 val. p. p. taut. namuose. Posėdį pradėjo V. Kubilius ir pakvietė į garbės prezidentumą visus savonorius ir Vyčio kryžiaus kavalierius. Garbės konsulas adv. A. Šalna pasakė trumpą pasveikinimo žodį. Toliau minėjimui pritaikintą gražų žodį pasakė dr. P. Karvelis, trumpam atvykęs į tą minėjimą. Pulk. A. Stapulionis papasakojo savo atsiminimų iš nepriklausomybės kovų. Pasveikintas gen. P. Plechavičius sveikinimas.

Meninę dalį gražiai atliko solistas St. Liepas ir J. Gaidelio vyrų choras. Parinkta aukų Lietuvos karo invalidams.

NOMINUOTI KANDIDATAI LIET. PILIEC. DR-JOS V-BA

Ketvirtadienį, lapkričio 17 d., So. Bostono Liet. Piliečių Dr-ja nominavo kandidatus į kitų metų valdybą. Į pirmininkus šį kartą nominuoti yra trys kandidatai — adv. Ant. Young, dr. J. C. Seymour ir inž. A. Čapliskas. Vicepirm. yra Alb. Neviera, sek. — Ant. Matjoška ir J. Lekys, kasin. — P. Baltrušūnas, fin. sek. J. Kersanske. Į direktorius surašyta eilė papras tai būnančių kandidatų, tik adv. K. Kalinauskas šimtet nėra kandidatu. Rinkimai bus gruodžio mėn. Tos draugijos narių banketas buvo lapkričio 20 d.

TRUMPAI

— St. Gabaliauskas, iš tremties atvykęs lietuvis prekybininkas, vokiškų radijo aparatų atstovas šiame krašte, Čiurlionio ansamblio koncerto progą nupirko dovanas visoms ansamblio dalyvėms moterims. Tuose vokiškuose, kurie buvo dalinama moterims scenoje po koncerto, buvo gintariniai papuošalai, nupirkti St. Gabaliausko specialiai tam reikalui. Suprantama, kad tai kainavo nemažai pinigų. Tai gražus pavyzdys visiems prekybininkams, kaip galima ir reikia pagerbti menininkus.

— Bendruomenės susirinkime lapkričio 19 d. kalbėjo prel. Pr. Juras. Po to tartasi dėl veiklos pagyvinimo ir išrinkti atstovai į apygardos suvažiavimą, kuris bus gruodžio 4 d. 12 val.

— J. Vembrė iš gautų nuotraukų atpažino arti Bostono vienos lietuvių šeimos netiesioginiu būdu iš rusų vergų stovyklos gautą H. Malinausko laišką ir jo fotografiją. Paašikėjo, kad tai Washington katalikų universitete dirbančio R. Zolubo žmonos brolis. Ta proga "Boston Globe" įdėjo J. Vembrės fotografiją su atitinkamu paaiškinimu. Iš viso spauda tam reikalui rodė daug dėmesio ir dėjo žinias į pirmą puslapį viršū.

— Sen. John F. Kennedy dalyvavo latvių nepriklausomybės šventės minėjime lapkričio 20 d. ir ten jam buvo įteiktas atžymėjimas už nuopelnus baltų tautoms. Latvių šventė buvo Latin High School salėje, joje dalyvavo apie 2,000 latvių. Lietuvių vardu kalbėjo kons. A. Šalna.

— Dr. A. Kučos atvyksta į Bostoną gruodžio 4 d. skaityti paskaitą D. Vilniaus seimo minėjime.

— Romos savaitė pradėsima Bostone lapkričio 27 d. Atvyksta augsti svečiai iš Italijos.

ROBŲ ir AVALYNES

Europoje likusių tremtinių skurdas yra toks didelis, kad kasdieninės duonos kėsnis sudaro didžiausią rūpestį. Apranga eina jau antroje vietoje ir yra pasibaisėtina prasta. Todėl kiekvienas, nors ir panešiotas daiktas atneša didelį džiaugsmą ir didelį palengvinimą užaugusiems ir vaikams.

Balfo Centras labai prašo visus Balfo skyrius, lietuvių parapijas, visas organizacijas ir paskirus asmenis suorganizuoti savo kolonijose ir savo apylinkėse rūbų ir avalynės rinkimo vajuus ir surinktas gėrybes siųsti Balfo Centru, 105 Grand Str., Brooklyn 11, N. Y. Balfo Centras gautus rūbus ir avalynę tuo jau persiųsi į Europą ir dalins labiausiai reikalingiems.

Siunčiant tas siuntas Balfo Centru, transporto išlaidas prašome apmokėti vietoje, nes kitaip atsižadama sunkumų su pristatymu ir sandėlių ir labai padidina išlaidas.

Pavalgydinkime išalkusius, aprenkime nuplyšusius!

Balfo Centro Įstaiga

Statoma sąlyga

New Delhi. — Indijos vyriausybės atstovai pareiškė, kad krašto policijos įstaigoms yra duotas įsakymas nedaryti jokių kliūčių naujiems misionieriams, norintiems įvažiuoti į Indijos teritoriją. Įvažiuojantiems misionieriams yra statoma sąlyga bendradarbiauti krašto kultūriname pakėlime.

Antikomunistinis frontas stiprėja

Antikomunistinis Frontas Brooklyne, N. Y., lapkričio 13 d. supiketavo "Laisvės" dienrašcio metinį koncertą, į kurį nesurinko nė šimtas kamunistuojančių laisviečių. Picketais labai domėjosi amerikiečiai, jaunimas siūlėsi į pagalbą. Laisviečiai gi pyko ir koliojosi.

CHICAGO ACADEMY OF MEDICAL TECHNOLOGY Medical Technic Career Register now for Nov. 28 classes 410 South Michigan Avenue Tel. HARRISON 7-2495

Visokiasių žaislų Kalėdų dovanoms. Pirkitės laisvai. Lai jūsų vaikų svajonės išsipildo.

TOY VILLAGE 5019 Oakton, Skokie Puikiausias pasirinkimas žaislų ir dovanų. X-mas Lay-a-way Plan.

JUST LIKE LIVING IN THE COUNTRY

Duokite savo mylimiesiems tokią priežiūrą, kokią jie užsielaš THE RAMSHAW RETIREMENT HOMES Vyrams ir moterims 611-631 North Sixth, Tel. 6788 SPRINGFIELD, ILL. Nursing Home, kur asmenys rūpestingai prižiūrimi ir užaugiami, puikiausi patogumai, namų atmosfera ir dideli kiemai. 24 VALANDŲ "NURSING" PATARNAVIMAS

ALOYZAS BARONAS "ŠVIESA IR KELIAS"

Neseniai išėjusi knyga Juodanti biografinių žinių iš žymaus Amerikos lietuvių veikėjo

Prelato Igno Albiavičiaus gyvenimo ir pavaizduojanti ju nuetta kelia, supažindina skaitytoją su jdomia Amerikos lietuvių organizacijų bei veiklos istorija.

Kaina \$1.00; gauinama:

"DRAUGAS"

2334 S. Oakley Ave. CHICAGO 8, ILL.

BEAUTIFUL HEART LOCKET

SU VIESPATIES MALDA Parašyta viduryje po mažutėtu padidinančiu stikliuku.

Tikrai tobulas dovanas, kurią įsų specialiai ponia-panelė vertins labai ilgai! Gražūs, blizgantys "rhinestones"-akmenėliai puošia visuomet nejuoduojantį rhodium. Paruoštas gatavas įteikimui gražioje dėžutėje ir sutaisytas lengvam pasiuntimui. Specialiai žema kaina... sutaukykite C. O. D. pasiuntimą — su užskaymu sušikite čekį.

WHITE SALES 1001 W. North Ave. CHICAGO 22, ILL.

Jei turite parduoti ar išnuomoti, pasiskelbkite smulkių skelbimų skyryje. Skelbimas galite parduoti telefonu: Virginia 7-6640.

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store

5515 SOUTH DAMEN AVENUE ALL PHONES — WALBROOK 5-8202

Trečiad., penktad. ir šeštad. Lapkr. 23, 25 ir 26 d.

Table with liquor prices: MARTELL OR BISQUIT, Three Star Cognac \$4.98 Fifth; GRAIN ALCOHOL 190 Proof U. S. P. \$4.89 Fifth; CHARTREUSE (Green) \$6.98 Fifth; COINTREAU LIQUEUR \$4.09 Fifth; CINZANO VERMOUTH \$1.39 Fifth; SWEET OR DRY; KIJAFI WINE \$1.49 Fifth; FLORA DELLE ALPI \$7.19 Fifth; 112 PROOF ITALIAN CORDIAL; ASSORTED GERMAN WINES \$1.39 Fifth; 1940 VINTAGE; ASBACH URALT \$5.19 Fifth; IMPORTED FRENCH CHAMPAGNE \$2.98 Fifth; BUDWEISER, SCHLITZ, PABST, HAMMS, or MILLERS \$3.89 Case; CASE OF 24 CANS

ISTOKIT I DROVERS Kalėdinių Klubą Dabar

TURĖSITE PINIGŲ KITOM KALEDOM TIEK KIEK JUMS REIKĖS.

Atsikratykite piniginių rūpesčių ir tikrai pasidžiaukite per šventes. Tai yra lengva. Pradėkite taupyti. Įstodami į DROVERS CHRISTMAS CLUB. Pridėkite keletą dolerių kiekvieną savaitę ir jūs turėsite reikalingų pinigų pirkimuisi kelionėms, pasilinksminimui KITOMS Kalėdoms.

Daug au kaip 4000 narių gauna virš pusę miliono dolerių šį metą.

Table with membership rates: ISTOKITE I VIENĄ SIŲ KLASIŲ: \$1 į savaitę per 50 savaitų \$50; \$2 į savaitę per 50 savaitų \$100; \$5 į savaitę per 50 savaitų \$250; \$10 į savaitę per 50 savaitų \$500

VALANDOS Pirmad. iki penktad. 9 v. ryto iki 2 val. p. p. Ketvirtadienio vakaris 5 iki 8 val. vak.

it's easy to DEAL WITH DROVERS

The Drovers Banks

47th Street & Ashland Avenue YArds 7-7000 Nariai. Federal Deposit Insurance Corporation

VISI KVIEČIAMI Į "VYČIO" 40 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMĄ

Šių metų spalio mėnesį suėjo 40 metų, kaip Amerikos lietuvių laikraščio darželyje pradžio jaunimo (Lietuvos Vyčio) laikraštis "Vytyis". Per 40 metų jis buvo vadu jaunimo organizacijos, kuri, burdama į save jaunimą, kartu kovojosi su bedievybe, nutautėjimu, skatinio prie kultūrinio veikimo, nariuose ugde ir puoselėjo meilę lietuvių kalbai, savo gimtajam kraštui ir t.t.

Vyčiai sendraugiai, kurie atsimena "Vyčio" gimtadienį ir pirmuosius jo žingsnius, nutarę paminėti tą reikšmingą sukaktį skademijs, banketu ir progra-

ma, pakviečiant visus buvusius ir dabartinius Vyčio redaktorius prof. K. Pakštą, dr. A. Račkų, M. Zujų ("Garso" redaktorių), vaist. K. Jonaitį, adv. A. Lapinską, adv. K. Saryckų, kun. A. Valančių (Šv. Mykolo parapijos kleboną), A. Skirius ("Lietuvių Dienų" leidėją), adv. J. Petraitį, Ed. Kubaitį (anglų k. žurnalo "The Leaves" redaktorių), dail. J. Pilipauską, rašyt. A. Vaičiulaitį, dr. J. Leimoną ir P. Grendelytę — dabartinius "Vyčio" redaktorius; L. Simutį, Sr., pirmąjį "V." administratorių, V. Rukštą, ilgametį Cent-

D. JURJONAS & CO., INC.

3524 So. Halsted St. Bishop 7-3371 Besiartinančioms Šv. Kalėdų šventėms beveik kas diena gauna dovaninių prekių, žaislų ir namų ruošai reikmenų vietinių ir iš užsienio. Besiruošiantieji Kalėdų proga ką apdovanoti, nelaukite paskutiniųjų dienų, užėikite dabar ir išsirinkite sau patinkamų prekių iš sandėlio kol yra didesnis pasirinkimas.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

604 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. Virginia 1-6649; 1-6647; 1-6648

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

MEMBER OF THE CATHOLIC PRESS ASS'N		SUBSCRIPTION RATES	
Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society		\$2.00 per year outside of Chicago	
		\$3.00 per year in Chicago & Cleve	
		\$2.00 per year in Canada	
		Foreign \$11.00 per year.	
PRENUMERATA:		% metų	\$ mėn.
Chicago ir Cleve	\$2.00	5.00	\$2.75
Chicago ir Kanadoje	\$3.00	\$4.50	\$3.50
Užsienyje	\$11.00	\$6.50	\$3.00

JAUNIMO LAIKRAŠČIO SUKAKTIS

Savo laiku šioj vietoj kiek plačiau rašėme apie Lietuvos Vyčių, Amerikos lietuvių katalikų organizacijos, laikraščio "Vyčio" 40 metų sukaktį. Šį kartą tik trumpai norime priminti, kad chigiečiai vyčiai ir jų draugai rytoj paminės šią sukaktį banketu nuosevame name. Mahome, kad tai yra labai gražus gestas iš chigiečių pusės, nes "Vytis" buvo įsteigtas Chicagoje, daug metų jis buvo spausdinamas ir net savo spaustuvej būvo įsigijęs. Reikia manyti, kad šį banketą susirinks ne vien tik vyčių senjorai, bet ir jaunieji. Būtų gražu, jei ir tremtinių jaunimas dalyvautų. Be to vyčiai lauks ir šiaip jau spaudos darbininkų ir jos rėmėjų. Lauks ir visų tų, kurie rūpinasi mūsų jaunimo organizavimu, jo globa ir jo lietuviškumu.

Lietuvos Vyčiai Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir jų laikraštis "Vytis" labai svarbų vaidmenį yra suvaidinę ne vien tik mūsų jaunimo tautinės sąmonės ugdyme, bet daug padėjęs ir Lietuvai jos kovose dėl nepriklausomybės. 1914 — 1924 metais visas vyčių dėmesys, visos jų organizacijos jėgos buvo sukoncentruotos Lietuvos išlaisvinimui ir jos ekonominiam bei kultūriniam stiprinimui. Visa eilė vyčių iš Amerikos vyko Lietuvon ir stėjo kariuomenėn, kad drauge su Lietuvos vyrais gintų tėvynę nuo pikty priešų. Ne vienas jų ir žuvo tose kovose. "Vytis" buvo pats stipriausias skatintojas, kad mūsų jaunimas atliktų savo tautinės pareigas.

Tiek L. Vyčių organizacija, tiek jos laikraštis "Vytis" ir šiuo metu, kuomet Lietuva ir vėl yra okupuota, jungiasi prie visų mūsų tautos sąjūdžių, kad greičiau Lietuva būtų išlaisvinta. Vyčiai atlieka tai, ką labai giliai reikia vertinti. Jų laisvokai spaudai, politikams, vyriausybei žmonėms, daug padeda garsinti šiandieninius lietuvių tautos vargus ir jos pastangas atkovoti savo teises į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą.

Šiais laikais esama tendencijų nekreipti daug dėmesio į senesnes lietuvių organizacijas, ar jos būtų skirtos jaunimui, ar būtų fraternalinės, ar kitokios. Jos laikomos lyg ir perprastomis. Rodoma tendencijos nurašyti iš lietuvių gyvenimo tuos lietuviukus, kurie tikrai ne dėl savo kaltės šiandien menkiausiai bekalba lietuviškai (arba ir visai nekalba). Tai yra klaidingas ir žalingas kelias. Neatstumi tuos savęs juos reikia, bet arčiau prie savęs pritraukti. Jiems reikia duoti užsiėmimo mūsų organizacijose, kuriose jie labiau prisiriš prie visko, kas yra lietuviška. Tai reikia daryti planingai. Neuzmirškime, kad mūsų visų pareiga yra daryti visa, kad daugiau jaunimo įtrauktų į lietuvišką veikimą. Pagu yra savo netaktis ar šurkštumais jaunus žmones nuo savęs atstumti, tačiau labai sunku yra juos atgal pas save gražinti.

Lietuvos Vyčių organizacija šiuo atžvilgiu tikrai daug gali padaryti. Bet ji yra reikalinga nuosirdesni ir stipresnės visuomenės paramos. Manytume, kad JAV Lietuvių Bendruomenė ypatingą dėmesį turėtų kreipti į vyčius, per kuriuos labai daug galėtų nuveikti lietuviškumui palaikyti.

Ryt, susirinkus į "Vyčio" sukaktuvinį banketą, būtų praverstų kiek plačiau pasvarstyti mūsų jaunimo organizavimo, auklėjimo ir globos problemas. Šio sukaktuvinio banketo rengėjai pelno pagarbą, kad jie ėmėsi iniciatyvos ir stengėsi rytdienos pobūvį suorganizuoti.

PAMINETINAS DEŠIMTMETIS

Jackson parke, Chicagoje, yra kolosalinio didumo Mokslo ir Pramonės Muzėjus. Jis yra lankomas daugelio tūkstančių žmonių. Jį lanko ne vien tik chigiečiai, bet ir iš kitur atvykę, lanko ir užsieniečiai. Šis parkas ir yra vienas populiariausių Amerikoje dėl to, kad čia yra šis garsusis muzėjus.

Ir Jackson parką, ir muzėjų dar labiau išpopuliarino kasmet rengiamos įvairiausių tautų kalėdinės eglutės ir jo gražioji auditorijos rengiamos programos. Šiemet jau dešimti to ypatingo sąjūdžio metai. Ir tikrai malonu yra konstatuoti, kad šiame sąjūdyje Chicagoje lietuvių vaidino ir tebevaidina pirmąjį vaidmenį. Nuo pačių pirmųjų metų lietuviškoji Kalėdų eglutė labiausiai atkreipė lankytojų dėmesį, kaip tautiniu atžvilgiu tipikliausia, kaip pati originaliausia. Tame lygyje ji išsilaukė per visus tuos metus. Lietuvių surengtos kalėdinės programos taip pat pirmavo ir, reikia manyti, pirmaus ir šiemet.

Šiandien šių kalėdinė programų pradžia. Ir lietuviams, kaip ligi šiol kiekvienais metais geriausiai pasirodžiusiems, užleista pati pirmoji diena, visa diena, leidžiant duoti net kelis spektaklius, ir duodant galimumus ir vietą liuanistikos parodėms surengti.

Kalėdinė lietuvių eglutė puošiant, programą rengiant yra bendradarbiauję visa eilė asmenų, chorų ir kitokių meninių vienetų. Kasmet eglutės puošime ir programos atlikime dalyvauja lietuvių Marijos augštesnioji mokykla. Bet šio sąjūdžio dešimtmečio proga norime pastebėti, kad stambiausių nuopelnų turi p. Juzė Daužvardienė, Lietuvos konsulo Chicagoje žmona. Ji pradėjo rūpintis lietuviškos eglutės puošimu ir programomis, ir kasmet nuosirdžiausiai stengiasi, kad lietuvių vardą iškelty, kad jie pirmautų. Jos rūpestingumu ir uolumu to pasiekta visa pilnuma. Todėl tenka ją nuosirdžiai pasveikinti ir taip pat padėkoti. Bet ji labiausiai džiaugsis, jei šiandien jos tautiečiai Mokslo ir Pramonės (Science and Industry) Muzėjų plūste užplūs.

AR JIE SUTARIA?

Tarp Sovietų Rusijos ir komunistinės Kinijos pastaruoju laiku yra tam tikrų nesutarimų ekonominių reikalais. Kiniečiai prisipyrę reikalauja iš Kremliaus, kad jiems duotų daugiau ekonominės pagalbos. Kremliaus valdovai mano, kad jie dabar tokios pagalbos Kinijai negali suteikti. Šis reikalas gali gerokai apardyti santykius tarp šių dviejų komunistinių diktatūru-

Senajo Advento liekanos

Vysk. VINCENTAS BRIZGYS

Senajo advento t. y. laikų prieš Kristų prisiminti atskiras gyvenimo sritis, dabar žinomus tų laikų atskirus įvykius malonumo nėra, tačiau tai yra naudinga. Todėl naudinga yra skaityti Senajo Testamento šventojo Rašto istorines knygas ir kitokius senovės istorinius šaltinius.

Žmonija pamiršo pirminį Dievo apreiškimą, gimtosios ir savo nuodėmių įtakoj daugelis prarado net žmogaus prigimties kelius. Anų laikų tamsūs taškas žmonijos gyvenime yra ne mūsų laikų civilizacijos ir technikos patogumų nebuvime. Senajo advento tamsioji pusė yra ta, kad žmonija prarado teisingumo supratimą, žmogaus vertės ir meilės jausmą. Žmonių santykius lėmė fizinė jėga. Kas jos daugiau turėjo, tas ją naudojo žiauriai būdais. Kokie baisūs tų laikų tautų santykiai. Kai viena tauta užpuldavo kitą, tai kova būdavo ne tik už suverenumą, laisvę, bet už fizinę egzistenciją. Nugalėtieji turėdavo arba žūti arba tapti beteisiais vergais. Iš tų laikų yra kilusi legalizuota prekyba vergais, tarsi žmogus stipresnio nugalėtas netektų ir savo natūralaus žmogiškumo.

Ir anų laikų žmonija ilgėjosi tiesos. Graikų ir romėnų miestuose žmonių minios su dėmesiu klausydavosi kiekvieno, kurs pasisiūlydavo ką nors naujo iškilmingo pasakyti. Tačiau iš tų visų žmogiškos išminties skelbėjų tik tiek buvo išmoka, kad graikai ir romėnai savo panteonuose pristatė šimtams dievų aukurų ir statulų, pastatė aukurą net "nežinomam dievui", o kai jų tarpe apaštalas Povilas pradėjo skelbti Kristų ir Evangelijos tiesas, kurių žmonija ilgėjosi, klausytojams tai buvo praegūti dalykai. Vieni skirstėsi sakydami: "Pasiklausysime apie tai tavęs kitą kartą", kiti, kaip pvz. romėnas Festus, net nusigando Povilo kalbą ir sakė, kad Povilas girtas ar nenormalus (Ap. Darbai, 26, 24).

Kadangi ir lig mūsų laikų dar daug žmonių nesurado senovėje prarastos tiesos, kiti ją pažinę prarado, tai nesibaigę tie tamsūs dalykai, kurie žmoniją slėgė prieš Kristaus atėjimą.

Vladas Ramojus
LENKTYNĖS SU ŠĖTONU
KARO NUOTYKIAI

Tęsinys 58

Ateina Kalėdos. Ruošiamės šventės kiek iškilmingiau praleisti. Greito bolševikų atėjimo sąskaiton nutempiam į Lenkiją dalį gauto valdinio turto.

— Nei jie spės patikrinti ar viską, ką davė, tebeturim, nei ką...

Kalėdų išvakarėse Montwitz pasirodo „Grossdeutschland“ divizijos kariai. Kareivių tarpe daugumojė 16—17 metų vaikai.

— Blogai, — sprendžiam žiūrėdami į kareivius, — matyt, Kalėdų švenčių proga tėvas Stalinas ruošiasi pirtį užkurti...

— Tad valiai! Ton sąskaiton grūskim lenkams viską, ką vokiečiai davė: veltinius, vatinius, megztinius, marškinius. Vistiek nebeilgos mūsų dienos čia!

— O paskui be kelnių per Rytprūsius, per sniegą ir šaltį iki jūros, — kažkas pajaukauja.

— Aišku! Vis geriau bus! Kai proletarų bolševikai pagaus, ji palaikys savo draugu ir vietoje nesužadys...

Kūčių dieną anksčiau paleidžia iš darbovietės, kad rūpestingiau pasirodžiusiems tam šventam vakarui, žmonėms atnešančiam ramybę, jaukią šeimos šidinio šilumą ir skaidrią šventišką nuotaką. Vokiečiai prap-

ma. Tiesa, negarbinami nežinomi akmeniniai dievai matomuose panteonuose, tačiau didelės dalies žmonių širdys yra tarsi panteonai, kuriose viešpatauja daugybė įvardintų ir neįvardintų dievukų. Kai kur tiesiog minios, ne kokių nors primityvios kultūros, bet mūsų dienų intelektualų, tiesos įieško spirituiose ir panašiuose "tiesos šaltiniuose". Visa eilė klaidų, proto ir gyvenimo patirties atmetimų, pavadinamos naujais vardais ir sekamos tarsi kokios apreiškta naujiena. Ne tik atkiri įvykiai, o gyvenimo sistemos šiandien yra baimesnės už Sename Testamente aprašomus žiaurius epizodus.

Tamsios realybės konstatavimas, smerkiamas patys saavyje būtų beprasmiškas, ar galėtų būti patys blogi, jeigu tikinčio žmogaus tai neparagintų į apaštalinį uolumą. Vergijoj kenčiančiųjų ir žūstančiųjų tautų, kurių tarpe yra ir mūsų tauta, tragedija yra tik dalis visų lai-

LAISKAS IŠ ANGLIJOS

RASYTOJAI TARP SKAITYTOJŲ

Nekartą spaudoje nusiskundžiama, kad mūsų literatūra skursta, kad nėra kas perka ir skaito naujų kūrinių. Tiesa, mūsų knygos tiražas gerokai krito. Knyga tarsi neranda kelio į skaitytojus.

Va, iš Amerikos vienas knygų platintojas rašo, kad žmonės mieliai skaitytų ir parsineštų knygą ar žurnalą name, jeigu... nereiktų už tai mokėti. Dar aiškiau tą mintį pabrėžia kitas knygos bičiulis iš Kanados, atvirai tvirtindamas: "Pas mus žmonės pergerai įsikūrė ir dėl to nelabai perka knygų. Pas jus, Anglijoje, girdžiu geriau tuo atžvilgiu, nes ten žmonės netokie turtingi..."

Tikrai, paradoksiška mintis. Pas mus, Anglijoje, vos vienas kitas turi automobilį; mažai kas turi televiziją; dar mažiau šaldytuvų. Deja, nedaug kur ir knygų lentynų pamatysi. Tačiau knygas, laikraščių visdėlto perka; ne tik perka, bet ir skaito. Geriausiai apie tai liudija Nidos Knygų Klubas, sutelkęs didžiųjų dali lietuvių; apie tai liudija ir du savaitraščiai bei keli žurnalai, kai lietuvių čia skaitome ne dešimtimis, bet vienos rankos pirštų tūkstančiais.

Nedaug nė rašytojų...

Vos keli tūkstančiai lietuvių kaizin ko negali padaryti, o vis dėlto turime savo spaustuvej, namus Londone, Manchesteryje ir gražią sodybą. Dabar pasi-

ky ir mūsų laiko tragedijos. Didesnė tragedija yra faktas, kad tamsybėje klajoja ir žūsta tiek daug sielų ir kad tiek mažai yra žmonių, kurie tai įvertintų ir tuom sielotų, kuriems nors prisidėty nelaimingą artimą gelbėti. Ir sunku tikėtis, kad atsi-rastų daug apaštalu norinčių eiti gelbėti nežinomą pagalbos besišaukiantį žmogų, kol tokia didelė dalis tėvų ir kitų atsakingų už jaunimo dvasią yra yra tokie nerūpestingi savo vaikų ir savo auklėjamųjų sielomis.

Be dieviškos sviesos žmogaus protas niekad nesuras ne tik savo sielos gyvenimo kelių, bet nepajęs užbaigti nė žemiško gyvenimo tamsių kelių ir laikų. Tik tas katalikas šiandien padėtį tinkamai įvertina ir dalyvauja jos sprendime, kurs gyvena apaštališka dvasia skleistis žmonijoj Dievo kelių šviesą ir sielojasi artimo sielos likimu.

Nedaug Anglijoje nė rašytojų. Londone turime F. Nevera-vičių, S. Laucijų, B. Daunorą; Manchesteryje — K. Barėną, VI. Šlaitą; Halifaxe — R. Spalį; Bradforde — Al. Dičpetrij...

Turime ir jaunesnių. Gražiai literatūros vakaruose ir perijodikoje pasirodo Laim. Švalkus su eilėrašciais ir dramos kūriniais. Gražių vilčių dedamė studentė Danguolė Sadūnaite, kurios poezijoje jauisti ir talentas, ir įsijautimas —

Ak, jeigu Tu kaltes man dovanosi, — džiaugsis žiedai, rugienos klossis...

Yra vienas kitas ir daugiau mėginančių rašyti ir gal po kurio laiko ir platesnei visuomeinei prisistatys su savo kūryba. Taigi, bendras balansas nėra nei pesimistinis, nei aliarmų keliantis. Kai mūsų gyvenimo sąlygos sunkios, kai mažai kas gali mokyti, o dar mažiau kas savo profesijoje dirbti, — kažin kokių stebuklų nė nelauktina.

Tarp skaitytojų

Nedidelės yra lietuvių salelės Bradforde, Manchesteryje, Nottinghamame, o netgi pačiame Londone. Joks parengimas, joks pobūvis nesurbia tūkstančio. Tačiau ir mažesnių

Senatorius Estes Kefauver (D. iš Tenn.) pareiškė spaudos atstovams Chicagoje, kad jis pranešė gruodžio 16 ar 17 d., ar jis kandidatuos į JAV prezidento postą.

salelių lietuvių nesėdi nuleidę rankų.

Štai lapkričio 5 d. Manchestero Socialinio Klubu valdyba surengė kuklų, bet jaukų literatūros vakarą. Kuklų, nes be solistų ir be pianino melodijos, kai ir čia trūksta tos Dievo dovanos. Tačiau jaukų, nes susirinko beveik visas vietinis lietuviškas jaunimas, o vyresnio amžiaus žmonių net iš kaimyninių miestų suvažiavo.

Literatūros vakare turėjo su savo kūryba dalyvauti K. Barėnas, R. Spalis, VI. Šlaitas ir Jonas Gailius, tačiau VI. Šlaitas nepasirodė. Galbūt sunkios darbo sąlygos (dirba naktį) ir slogi aplinka kūrybinis sparnus karpo; galbūt užiančios mašinos ir negali įkvėpti vadinamo "poezijos šiuo".

Pirmas su "Veronikos skaros" novele pasirodė J. Gailius. Naudodamasis Sv. Rašto motyvais, atkūrė Veronikos asmenį — pirmą ligonę, paskui nuostabiai Viešpaties pagydytą ir pagaliau šluostančią Jo prakaitą.

Klausytojai itin atidžiai klausėsi, ir Klubu salejė buvo pasigėrėtina tyla su protarpiniais atsidūsimais. Katutėmis nulydėjusi skaičius, šiltu plėjomu publika sutiko vietinį plunksnos darbininką Kz. Barėną. Ramiu epiniu bangavimu plaukė "Karališkos dienos" lyriški vaizdai: paprastas, nuosirdus ūkininkas Širmušs Kleveplavų bažnytkaimyje, generolo dukteris traukinyje su parsiuku krepšyje; parsiukas pabėga, Širmušis stabdo traukinį, gauda generolo parsiuką; žmonių kalbos, Šimulio "sarmata" ir kaimietiškas atkaklumas. Kūrinėlis nukėlė visus į ramų laisvos Lietuvos bažnytkaimį, kurio nedrumstė jokie "spirginantieji" reikalai, kur paprastas įvykis

pagražintais gandais aplėkdavo kelis sodžius.

Šiltai klausytojai sutiko Rom. Spalį, kuris ypač mėgiamas su gyvais, aktualiais feljetonais. Tačiau šį kartą R. Spalis patiekė satyrą — "Inteligentas". Satyroje pynėsi gyva tremties dabartis, kur dvylika žmonių kuria tiek pat organizacijų, kur gerai pažįstami visi veiklesnieji lietuviai — ar tai būtų L. Sąjungos pirm. M. Ba-jorinas, ar laikraščio red. Br. Daunoras, ar paprastas eilinis narys.

Trys kūriniai ir trys skirtingi pasauliai. Tačiau klausytojams buvo įvairiu, nenubodu ir neperkrauta. Rašytojai gyvu žodžiu perdavė savo kūrinius, skaitytojai pamatė kuriančius ir pamatė, kad ir jie jų buities bendrai ir likimo bičiuliai.

Anglijos lietuvių nenuleidžia rankų. Galbūt proporcingai ir pagal savo išgales pralenkia nevieno krašto žymiai geriau įsikūrusius tautiečius.

J. Kuzmionis

Auksinė sukaktis

Seši kardinolai, 200 vyskupų ir daugybė kitų svečių lapkričio 17 d. dalyvavo iškilmėse, švenčiant popiežiaus delegato arkiv. A. Cicognani auksinį kūnigystės jubiljų.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Surinko JUZE DAUŽVARDIENS

Tai nepaprasta knyga. Virš 200 receptų grynai lietuviškų valgių gaminimui angli kalboje. Popiežiaus Daužvardienė, kuri dažnai pasakodavo apie lietuviškus valgius per Chicago radijo ir televizijos stotis, surinko pačius įdomiausius lietuviškų valgių receptus ir DRAUGAS juos išleido labai parankioje formoje. Pirmą kartą tokia knyga pasirodo knygų rinka.

Gera dovana kitataučiams ar angliškai skaitantiems lietuviams.

Kaina — \$2.00

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Avenue,
CHICAGO 8, ILL.

to augšto gluosnio, kuris vienintelis liko tuščių namų saugoti? — klausiu savęs.

— Turbūt, tuščia ir mirtinai tylu? Nei tėvo, motinos, nei sesers ten. Tikriausiai nebesugrįžo iš Zemaitijos atgal, bet patraukė į vakarus. Kaip surasti dabar juos, kaip susiznoti, kaip susitikti?

Vėjas, stipriau pūstelėjęs, pakelia šaltas sniego dulkes. Kažkur skliautu nubėgą žvaigždė ir staiga pranyksta. Man kažkas šnabžda:

— Tuoj po švenčių iš Hillstelles Berlyne tau ateis didžioji dovana. Tu sužinosi adresą motinos. Tu džiaugiesi ir būsi laimingas. Tu ją susitiksi Vokietijoje ir namų bei tėvynės praradimas tau nebebus toks skaudus...

Vėlai vakare ir mūsų skyrių aplanko „hauptmanas“. Jis pasveikina kiekvieną kareivį, ramindamas, kad pasilptingi ginklai dirbtuvių jau pagaminti, kad jie greitai bus panaudoti frontuose, kad jie užtikrins greitą pergalę ir kartu kiekvienam grįžimą į savo žemę, savo namus.

— Kitos Kalėdos bus tikrai šviesesnės ir laimingesnės visiems, — tėviškai guodžia „hauptmanas“ — taurė degtinės išlenkdamas.

Jam išėjus atsidustam: gera tau žmogau gyventi: matai gaisrą liepsnojant, bet tau atrodo, kad tai ne ugnis ir kad nieko baisaus nėra...

Traukėm tą vakarą degtinę iki apsvaigimo, kad užpiltume kančią ir ilgesį. Kalėdų anksčiau rytą bėgom į Montwitzo šokių salę mišiu išklausti ir pasimelsti už tuos, kurie žuvo, pakelyje pasimetė ar Lietuvoje pasiliko.

— Kas šį vakarą ten, gimtuosiuose namuose, prie

(Bus daugiau)

KAREIVIS APDEGE

Sgt. Frederick Hudson iš Clay, New York, slaugomas Seattle ligoninėje...

CLASSIFIED & HELP WANTED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED MOTERYS CASHIER For currency exchange Part time 2 days - 9-6:30 2 days - 1:30-6:30 BR 4-3444

CASHIER General Office and Credit Interviewing. Experience helpful but not necessary...

ENGLISH SPEAKING TYPIST Pleasant working conditions. Many Company benefits. 5 day week.

SOMMER AND MACA GLASS MACHINERY CO. 3600 S. Oakley LA. 3-1838

SUE-ALLYN NEEDS Housewives & Working Girls TO SHOW ATTRACTIVE RHINESTONE JEWELRY

GIRLS EXPERIENCED PERSONNEL CLERK Good Typist - Good Phone Voice

STONE CONTAINER CORP. 4200 W. 42nd Place AMBITIOUS HOUSEWIVES For dignified saleswork. No canvassing...

CATHOLIC PERSONNEL - TOWNE NO FEE SECRETARIES \$300-360 STENOGRAPHERS \$230-300

ISIGYKITE DABAR! V. AUGUSTINO Lietuvos Vaizdų albumas LIETUVA

LIETUVA yra geriausia dovana visokioms progoms ir visiems, nežūrint kas kokia kalba bekalbėtų...

PENSIJOS IR PAŠALPOS Šioj knygelėj telpa: I. Senatvės pensijos ir pašalpos...

LIETUVA yra geriausia kalbėtinė dovana. Kaina \$6.00. Jį galima užsisakyti

JIG BORE OPERATORS DIE MAKERS Job shop experience 45 hour week Full benefits See Marvin Wright

R. KRASBERG & SON MFG. CO. 2501 W. Homer St. 1 block South of Armitage Ave & 1 block West of Western Ave.

DIDŽIULIS GARBANUOTOS N A S L A I T E S Mes tuoj pristatom - Mūsų našlaitės nepaprastai gražiai žydės kovo, balandžio ir gegužės mėnesiais...

ALLTON PANNY FARMS P. O. Box 295 Jenks, Oklahoma

WHOLESALE SALESROOM TOYS DOLLS GAMES Chicago's Greatest Toy and Xmas Decorations

CASEY-HOFELLER CORP. 626 W. JACKSON, 5th floor 2 blocks from CB&Q (Union Station)

MEMOROIDAI Jei jūs kankinatės nuo nesiūdančių kraujuojančių arba paviršinių esančių hemoroidų (pileis) jūs galite gauti gerą kėleį Page's Piliative Pile Preparation...

PAGE CO., Dep. X. MARSHALL, MICHIGAN

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA Gyvybės, ligoninės, automobilų, laivų, namų ir visos kitos apdraudimo...

JONAS KIRVAITIS INTERSTATE INSURANCE AGENCY 5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Wabrook 5-5671

SILDYMAS A. Stanciuškas ir A. Lapkus instaliuoja visų geriausių Amerikos firmų...

PLUMBING Licensed, bonded plumbers Joks darbas nėra didelis ar mažas. Šaukite dabar. Kalbame lietuviškai

Remkite dien. Draugą! Jau laikas užsisakyti LIETUVIŠKAS ATVIRUTES KALĖDOMS

LIETUVIŠKAS ATVIRUTES KALĖDOMS Draugas turi paruošęs ypatingai gražių spalvotų lietuviškų atviručių kalėdoms...

Siųskite užsakymus: 2334 South Oakley Avenue DRAUGAS CHICAGO 8, ILLINOIS

Biznieriams apsimoka skelbtis dien. "Draugė". Perskaite dien. "Draugą", duokite jį kitiems.

"DRAUGAS" AGENCY

55 East Washington Street Tel. DEarborn 2-2434 2334 South Oakley Avenue Tel. VIRginia 7-6640; 7-6641

REAL ESTATE Atldaras apžūrėjimui sekmd. nuo 1 iki 5 val. Moderniškas 2-ju butų namas...

TOWN OF LAKE - ROOMING HOUSE Mūrinis namas. Metinių pajamų \$8,450. Našl parduoda už mažesnę kainą negu 2 1/2 met. pajamų.

GADAMSKAS \$1,500 įmokėti - 4142 W. 90th Place. Duplex, 5 metų senumo. 2 mieg. kamb. Karštu oru apšild. alyva...

Medinis 6 kamb. 91-os ir Oakley. Centrinis šildymas. Tuojau galima užimti. Kaina \$10,000.

MARKETTE PARKE - netoli Maria High School: 3 butai. Vienas 7 k. - 4 mieg., antras - 4 k., trečias - 3 k. "Tile" vonios ir virtuvės, alyva šildoma. Didelė saulėti k., gražus kiemas, garažas. Namas labai gerame stovy ir geroje vietoje...

CICERO Bargasas. 2-ju butų mūrinis 5 ir 4 kamb. Aplynkėje 16th ir 50th Ave. \$15,500. Garu apšildomas. SVOBODA. 6013 CERMAK RD. Bishop 2-2162.

BUILDING & REMODELING NAMŲ STATYBA Also overhead garage doors and aluminum storm windows

PORCHES REPLACED AND REPAIRED Custom built garage doors and overhead doors

THOMAS MONTANARI Carpenter Work and Remodeling Nevada 8-1101

Įvairūs statymai ir parduavimas Jūs norite pirkti ar užsakyti namą kuris būtų gerai išplanuotas, patogus, gražus ir pigus, pirkite ar užsakykite pas

Sostart! šaukite RELIANCE 5-8202 V. SIMKUS nuo 5 val. p. p. kasdien ir skemadieniais nuo 10-4 val. Adresas: 4645 So. Keating Ave., CHICAGO 32, ILL.

ANTANAS LUKAS ir SŪNUS 6450 So. Fairfield Avenue BUILDING CONTRACTORS

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVE MURAS BUILDERS, INC. Stato gyvenamojus namus, ofisus ir krautuves pagal standartinius planus ar individualinius pagedavimus.

JONAS STANKUS kasdien nuo 4 val. popiet. Tel. PRespect 8-2015 arba LUDlow 5-3580. 6900 SO. CAMPBELL AVE., Chicago 29, Illinois

ROCKWELL 2-2709 CICEROJE GERIAUSIAS PIRKINYS 2 butų mūrinis 5 ir 5 kamb. Autom. alyva apšild. 2 autom. garažas. Aplynkėje 50th ir 22nd St. Tik \$21,900. Įmokėti \$6,000. SVOBODA. 6013 CERMAK RD. Bishop 2-2162.

3-ju butų mūrinis - 5, 6 ir 3 kamb. Karštu vand. apšild. \$18,000. Įmokėti \$5,000. SVOBODA. 6013 CERMAK RD. Bishop 2-2162.

4 SHOPPING WEEKS LEFT Help Fight TB 1955 CHRISTMAS GREETINGS 1955 Buy Christmas Seals

REAL ESTATE

Daugiausia sutapsysite pinigų pirkdami mūsų įstajoj namus, biznius, nes čia RASITE TIKRAI LABAI VERTINGŲ BARGENŲ visojo Chicago. Patikrinkite! A L G. B U D R E C K A S REALTY 1839 W. 47 St. Tel. LAf. 3-3384 (Ir skelbimais)

P. STANKOVIČIUS REAL EST. ir INSUR. BROKERIS LIETUVIŲ AUDITORIA 3133 So. Halsted St. Ph. Danne 6-2793

Prieš pirkdami ar parduodami namus, biznius, Parduodami ir daro vertinimus. Tiesiog imigracijos dokumentus. Omas atdara kasdien nuo 10-7.

Jeigu iškote pirkti namą, biznį, sklypą, ūkį, arba norit ką parduoti, atsiminkit, jog mielai ir sąžiningai patarnauja

P. LEONAS REAL ESTATE 2735 W. 71st St. Wabrook 5-6015

Prieš pirkdami ar parduodami namus, biznius, sklypas ar ūkius atlikite tyrimus.

KUTRA-NORKUS REALTY REAL ESTATE-INSURANCE 2405 West 51 St. Wabrook 6-5030 PRespect 8-3579 (vak. ir skemad.)

Kas perkant arba parduodant namus, norit sąžiningai ir tikrai išnagrinėti nuosirdaus patarnavimo krolekė! VENTA REAL ESTATE

4409 S. Fairfield, Tel. LAf. 3-3881 Val. Kasdien nuo 9-12 ir 4-7 val. val. Seštad. nuo 9 v. r. iki 8 v. v. Trečiadieniais uždaryta

Kas Nori namų, farmų ir biznį pirkti bei parduoti, kas nori gauti paslaugas - morkėjus, apdraudimus - išsursus, kas nori biznį knygas suvesti ir Jums nuosirdžiai patarnaus ir pagelbės.

JUOZAS STANITIS Telef. HUDson 3-7828 Namų tel. PRespect 8-2530 COOK COUNTY BUSINESS BROKERS 9016 S. Cottage Grove Ave., Chicago

80 AKRU CRIS padame Amerikos piaso centre. Didelis namas su bėgančiu vandeniu ir elektra. Pulkūs ūki pastatai. Kartu su traktoriu ir kitais įrankiais. Kaina \$9,500.

JOHN KLONOWSKI Real Estate Radolph, Wisconsin

GRAŽUS - NORTH PALOS 5 m. geriausias konstr. mūr. "Ranch" rezidencija. Gazu centr. šildymas. 2 dideli miegamieji, saltonas, "den", virtuvė, "utility room", modernūs patogūs. Apie 1/2 akro kalnelis apodintas vaismedžiais ir gėliųs. Cemento privažiavimas prie 2-ju namų mūr. garžo. Už namo 2 arkliniams medžiams arklidė ir spec. vistorus namelis. Šiti krautuvių, mokytokis ir bažn., 20 min. kelio iki Marquette Parko. 30 min. traukinį iki miesto centro. Pulkūs liet. kaimynai. Savininkas miesto pareigūnas - turi parduoti už priesainą kainą.

K. VOLODKEVICIUS McCarthy Real Estate 2412 W. 63rd St. REpublic 7-5000 Namų REpublic 7-8334

CLERMONT, FLORIDA. New Shady Nook Lake subdivision homesites. Every site has lake front on lake view, eight to twenty years old citrus trees, three blocks from new school, five minutes from business section. Terms as low as \$10,611 down and a like amount monthly. Write for map and brochure. G. Y. MIDDLETON, Box 108, Clermont, Florida.

LAWDALE. Geriausias pirkinys. 3 butai po 4 kamb. Uždari porčiai. Geros pajamos. 1 blokas nuo 26th ir Millard. Kaina skubiam parduomui \$18,500; įmokėti \$5,000. SVOBODA. 3739 W. 26th St. Lawndale 1-7038.

Savininkas parduoda 4 butų po 4 kamb. mūrinį namą. Didelė patogė ir rūšys. 2 autom. mūr. garažas. Artį mokyklų, bažnyčių ir transportacijos. Pajamų \$195 i mėn. plus savininkui butas. Kreiptis tik šeštad. ir sekmd. 1432 S. 48 Court, Cicero, Ill. 2-ras augštas E. priekio.

Savininkas parduoda 2-ju butų mūrinį namą 5 ir 5 k. Gazu apšild. 2 autom. mūr. garažas. ROCKWELL 2-2709

CICEROJE GERIAUSIAS PIRKINYS 2 butų mūrinis 5 ir 5 kamb. Autom. alyva apšild. 2 autom. garažas. Aplynkėje 50th ir 22nd St. Tik \$21,900. Įmokėti \$6,000. SVOBODA. 6013 CERMAK RD. Bishop 2-2162.

\$2,000 ĮMOKĖTI. 2-ju butų mūrinis - 4 ir 4 kamb. Artį 25th ir Hamilton Ave. 50 pėdų sklypas. 4 autom. garažas. LAWDALE 1-7038.

3-ju butų mūrinis - 5, 6 ir 3 kamb. Karštu vand. apšild. \$18,000. Įmokėti \$5,000. SVOBODA. 6013 CERMAK RD. Bishop 2-2162.

Ivairios žinios

\$800,000 universitetui Pangborn šeima, pramonininkai iš Hagerstown, Md., paaugojo Notre Dame universitetui \$800,000, ir už tą sumą buvo pastatytas studentų bendrabutis aukotojų vardu.

Plečiamos ligoninės Šiame krašte stipriai plečiamos katalikų ligoninės. Pz. Davenportė neseniai pašventintas naujas ligoninės priestatas, kainavęs pustrėčio milijono dolerių. Ligoninei vadovauja Mercy seserses.

Los Angeles augštesnės mokyklos Los Angeles diecezijoje jau veikia 43 katalikų augštesnės mokyklos. Dabar pradėta statyba dar vienos naujos.

Mirė dailininkas Paryžiuje mirė 71 metų amžiaus dail. Maurice Utrillo. Jis palaidotas Montmartre šv. Petros bažnyčioje. Dailininkas turėjo didelį dievotumą prie Marijos ir jos garbei turėjo privačią koplyčią.

PAJIESKOJIMAS

Pajieskoma ZOSĖ BRUŽAITĖ-MESKINĖ (gal Meskis?). Klusi iš Tytuvėnų vls., Raseinių aps. J JAV atvykusi prieš 1-ji Pas. karą ir gyvenusi New Yorke ar jo apylinkėse. Kur turėjo nuosavus namus. Pajiesko giminės iš Lietuvos. Ji pati jos palikuonys arba žinantieji apie ją prašomi kreiptis šitokiu adresu: Ant. Ber. 85 Arnold St., Waterbury 8, Conn.

PRANEŠIMAS

Chicagoje steigiamas lietuvių stambi prekybos akcinė bendrovė. Norintieji pirkti akcijas ir gauti informacijų kreiptis raštu nurodant kokią sumą norite investuoti - DRAUGAS, Box 2746, 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois.

Siuntiniai į Lietuvą

Lietuvių bendrovė Overseas Cargo Co. siunčia į Lietuvą ir kitus Europos kraštus siuntinius su angliška medžiaga kostiumams, maistui, avalyne, vaisiais ir kt. su pilna 100% garantija. Visi mokesčiai sumokami čia - gavėjas nieko nemoka. Siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių - tad greitas pristatymas. Prašykite mus siuntinių sąrašų. Overseas Cargo Co., 4426 So. Rockwell, Chicago 32, Ill. Tel. YARds 7-4337.

DIE NRASIS MENESIUI NEMOKAMAI!

Didelis šio dieny įtemptumas, karo ir kitos galimybės verčia visus atsidėti sekti kasdienius įvykius. Tam reikalingi dienraštis darai būtinai. Šiais metais sucina 50 metų kaip iškovota spaudos laisvė. Tas jubilėjus tebūtinė minimas šūkiu: kiekvienose lietuviškos namuose "Lietuviškas" laikraštis, o šiuo metu - lietuviškas dienraštis. Dienraštis "Draugas" patis išvadamus 40 m. sukaktį nuo įsikimo Chicagoje, dar iš savo pusės aukš: naujienos skaitojams siunsiame dienraštį per mėnesį laiko nemokamai. tik melnaukšite atsiųsti adresą savo ar kito kuro tuo interesusi.

"Draugas" yra sutelkęs arti 1,000 bendradarbių, korespondentų ir informatorių, kas leidžiamą duoda mokslo, meno, literatūros prieda, turi specialius skyrius: moterų, jaunimo (atsitinkamų, skautų, studentų), sporto, evoklato pastarųjų; kronet duoda \$1,000 premijos geriausias romanai ir paklika atkarpoje apsuosina rinktinis kūrinius.

"Draugas" turi savo bendradarbius Kanadoje, Kolumbijoje, Venecuoje, Brazilijoje, Argentinoje, Čilėje, Švedijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Švedijoje, Italijoje, Prancūzijoje, net ir Australijoje.

Indeni nemokamai "Draugą" mėnesiui Jūs siūsite nepašalinti, o turėsite progos susipažinti su geriausia lietuviška dienraščiu. Jei "Draugas" dar neskaitytė, atsiųskite savo adresą, o taip pat adresą avo paštamą, kurio jo dar neskaitytė ir mes per mėnesį laiko "Draugą" siūsiame be užmokėčio.

DRAUGAS 2334 South Oakley Avenue CHICAGO 8, ILLINOIS

POWER HOUSE DE LUXE 1/2" ELEKTRINIS GRAŽTAS Power and Rugged. Pistol grip. Locking-trigger. Switch, 1/2" capacity chuck. Motor Rugged Fairchild \$12.95 Universal 110-120 volt 50/60 cycle A-C/D-C. Postpaid. Bearings Overize oil less Impregnated Bronze Regulari kaina buvo \$19.95 Garantuojama 1 metais "TOASTER" ar GRAŽTAS Duosime naują arba pataisytime be jokio mokesčio, jei bus koks brokas. DE LUXE MODEL AUTOMATISKAS POP-UP TOASTER'is Chrome Finish • Bi-Metal Thermostat • Išimamas trupinių indelis • Bakelitė Mygtukai • Su 6 pėdų viela ir atpepiais • 115 voltų AC ar DC • 360 Watts • 1 M GARANTIJA \$10.95 Postpaid \$1 kaina gelloja iki Gruod. 1 d. JON-E HAND WARMER - Rankoms šildyti. JAV gamintas Chromotas. Flamingis užvalkandas Uždegė cigaretes. Veikia gerai vėjuje. Standartinio dydžio, silido 21 valandas. \$2.95 "Giant" dydžio. \$4.95 Postpaid

Johnson's Enterprises, 605 Wells St., Paul, Minn. Mūsų rekomendacija: DUNN & BRAD STREET

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą"

Lapkričio mėn. 26-ą dieną - šeštadienį - 8-ą valandą vakaro
LIETUVIŲ AUDITORIJOJE
 įvyks tradicinis
Šampano Vakaras

Prie kiekvieno staliuko sėdintieji asmenys gaus šampano bonką nemokamai. Programa vyks salės viduryje. Šoks gastraliuojantieji ispanai šokikai. Akompanuos ir šokiams gros Br. Jonušo orkestras. Šokių metu dainuos refrenus Algis Dumbrys ir Vytautas Rusteikis. Staliukai užsakomi iš anksto tel. Victory 2-6172.

GEN. GYD. NAGIAUS-NAGEVIČIAUS PAMINĖJIMAS

Š. m. lapkričio 27 d. ruošiamas generolo gyd. Nagiaus - Nagevičiaus, mirusio 1954 m. rugsėjo 15 d., paminėjimas. Šis žmogus savo gyvenime yra palikęs gilius pėdsakus Lietuvos visuomenėje ir yra daug pasidarbavęs Lietuvos labai įvairiose darbo srityse.

Velionis gimė 1881 m. birželio 17 d. Kretingoje; mokslus baigė Palangos gimnazijoje, Rygos Aleksandro gimnazijoje ir Peterburgo Karo Medicinos Akademijoje, kurią baigęs 1910 metais buvo paskirtas karo gydytoju į Rusijos Baltijos jūros laivyną.

Kuriantis nepriklausomai Lietuvai, gen. gyd. Nagius - Nagevičius įstojo į Lietuvos kariuomenę savanoriu ir buvo paskirtas Karo Sanitarijos viršininku. Nagevičius iš nieko su nepaprasta energija ir patyrimu suorganizavo Sanitarinę Tarnybą, ligonines, medicinišką personalą, suėjo į kontaktą su Amerikos Raudonojo Kryžiaus atstovu pulk. gyd. Ryanu, iš kurio gavo ir vaistų, ir kitokių nepriklausomybės kovų metu labai reikalingų mediciniškų reikmenų.

Gen. gyd. Nagius - Nagevičius su nepaprasta energija suorganizavo Karo muzėjų, kur su Nežinomojo Kareivio kapu ir

karo invalidų rytmetinėmis ir vakarinėmis maldomis, vėliavos pakėlimo ir nuleidimo apeigomis ir malda tapo lietuvių tautos šventove.

Užsibaigus kovoms už Lietuvos nepriklausomybę, atsirado be kojų ir be rankų daug karo invalidų, kuriais reikėjo pasirūpinti. Gen. gyd. Nagius - Nagevičius pirmas atėjo jiems į pagalbą: įkūrė Lietuvos Karo Invalidų Sąjungą, įsteigė jiems bendrabutį, įvairias dirbtuves, kur jie galėjo gyventi ir sau duoną užsidirbti.

Gen. gyd. Nagius - Nagevičius buvo ir vienas iš Karininkų Ramovės įsteigėjų - iniciatorių ir Lietuvos Jūrininkų Sąjungos organizatoriumi.

Išlikus mūsų tėvynę dideli nelaimė ir žiauriems priešams bolševikams ją okupavus ir pavergus, gen. gyd. Nagius - Nagevičius drauge su kitais lietuvišiais, kurie nenorėjo bolševikų vergais tapti, 1944 metais patraukė į Vakarų ir 1949 metais atvyko į laisvės šalį - Jungtines Amerikos Valstybes; apsigyveno Clevelande, kur jis 1954 m. rugsėjo 15 d. ir mirė. Todėl Lietuvos visuomenė pager bimui gen. gyd. Nagiaus - Nagevičiaus nuopelnų ir jo atminties kviečiama gausiai dalyvauti minėjime. P. Plechavičius

vai: Pr. Pauliukonis, J. Rautkys, E. Meilus, kun. J. Steponaitis, A. Ancevičius, J. Sviklas, B. Žemaitis, P. Bloznelis, K. Jonaitis, V. Mačys, J. Pipiras, J. Naikelis ir P. Alavošius. Aušros bus renkamos aukų lapais. Bus kreipiamasi atskiru raštu į visas organizacijas prisidėti savo aukomis, ir bus renkami rūbai. Vajus bus vykdomas iki Naujųjų Metų.

Numatytas surengti didesnį rengimą, kurio rengimo komisija sudaryta iš P. Bloznelio, kun. J. Steponaičio, A. Ancevičiaus ir J. Sviklos.

Trumpai

— Gen. P. Adamkavičius vėl sunkiai susirgo ir gydomas Šv. Vincento ligoninėje.
 — Trys worcesteriečiai yra Lietuvių Enciklopedijos skyrių redaktoriai. Prof. J. Rautkys redaguoja miškų skyrių, L. Kačinskas — matematikos ir Pr. Pauliukonis — senovės Rytus.
 — 150 worcesteriečių dalyvaus Ciurlionio ansamblio koncerte Bostone.

East St. Louis, Ill.

"Aušros Sūnūs" tremtinių šalpai

Lapkričio 20 d. šios kolonijos lietuviai turėjo gražią kultūrinę šventę, kurių čia vis rečiau ir rečiau bepasitaiko, nors lietuvių būrelis šioje apylinkėje yra gana gausus. Lietuvių parapijos salėje tą vakarą suvaidinta S. Kymantaitės - Ciurlionienės 4 v. drama "Aušros Sūnūs". Nors veikalas nėra labai sudėtingas ir lietuvių sielai yra labai artimas, ypačiai šiais laikais, kuomet raudonasis caras ir vėl mūsų Lietuvoje siautėja ir dar su didesniu įniršimu, negu tada, smaugia betkokį lietuviškos dvasios pasireiškimą, tačiau iš aktorių mėgėjų vis tik reikalaujantis ilgo ir kruopštaus darbo. Jo šios kolonijos scenos mėgėjai, režisurojams Vlodo Matulevičiaus, nepagailėjo. "Aušros Sūnūs" repetuoti nuo pradžios pavasario, o po vasaros karščių pertraukos repetacijos suintensyvintos, kol pagaliau išvesti į rampos šviesą. Įtemptas ir kruopštus mėgėjų darbas ryškiai buvo matomas veikalą stebint. Mėgėjai aktoriai: Teresė Stanciūtė, Marija Grigoravičienė, Marija Vaitkierė, Alfonsas Gerėys, Zigmantas Grybinas, Juozas Juodakis, Vladas Matulevičius, Česlovas Vilcinskis vaidmenis atliko gerai, kiekvienas jų įdėdamas į personažus visus savo sugebėjimus ir širdį. Kukulę parapijos salės sceną meniniai apipavidalino kolonijos dail. Stasys Grigoravičius. Tai pirmas E. St. Louis ko-

Worcester, Mass.

LB apylinkės susirinkimas

Spalio 30 d. Meno Ratelio patalpose įvyko Lietuvių Bendruomenės Worcesterio apylinkės narių susirinkimas, kuriam pirmininkavo J. Pipiras. Susirinkimui pranešimą apie praėjusią ir numatomą bendruomenės veiklą patiekė valdybos pirm. V. Mačys, išd. Pr. Stanelis ir kultūros reikalų vedėjas A. Vagelis. Iš valdybos atliktų ar dar užsibrėžtų atliktų darbų matyti, kad LB Worcesterio apylinkė jau tikrai yra ištraukusi į savo tiesiogines pareigas — lietuviškos išlaikymo ir lietuvių kultūros puoselėjimo veiklą.

Tenka sveikinti valdybos pastangas organizuojant šeštadieninę liuanistikos mokyklą. Rudenį valdyba buvo išsiuntinėjusi visiems tremtiniams tėvams atsisaukiamą, raginantį lietuvius tėvus susirūpinti savo vaikų tautiniu auklėjimu ir leisti vaikus į šeštadieninę liuanistikos mokyklą, kurios organizavimui ir išlaikymui daug rūpėsčio ir sielos rodo Aušros Vartų parapijos klebonas prel. K. Vasys.

Valdybos rūpėsčio dėka įtraukti nauji mokytojai į mokyklos darbą ir suorganizuotas mašinių tinklas atvežti vaikams iš tolimesnių vietų. Tai pirmą kartą taip organizuotai ir rūpestingai LB apylinkės valdyba ėmėsi iniciatyvos šeštadieninės mokyklos reikalui. Ir visuomenė suprato, kad šeštadieninė mokykla yra visų lietuvių reikalas. Iki šiol šeštadieninę mokyklą organizavo paskiri asmenys: 1950 — 52 m. Pr. Pauliukonis, o 1954 — 54 m. prof. J. Rautkys. Dėl to į tą mokyklą kaikiurie lietuvių žiūrėjo kaip į paskirų asmenų užmačius.

Iš A. Vagelio išsėmus pranešimo patikėjimui, kad Worcesterio lietuvių tremtinių mokyklinio amžiaus vaikų ištraukę į lietuvišką darbą (dalyvauja ateištininkų ir skautų organizaci-

ose bei lanko šeštadieninę mokyklą) tik 60%. Vis tik tenka apgailestauti, kad dar yra daug nesusipratusių lietuvių tėvų.

Daromi paruošiamieji darbai įsteigti Worcesterio lietuvių organizacijų tarybą, kuri pagyventintų vietos visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą. "Amerikos Lietuviui" nustojus eiti, vietos informacijos reikalui pradėtas leisti dvisavaitinis mimografu spausdintas vietos informacijos biuletėnis. Susirinkimas mieliai pritarė šiam valdybos sumanymui ir valdybos pirmininką V. Mačį įgaliojo pasirinkti sau tinkamus bendradarbius biuletėnio leidimo reikalui. Norima, kad tos "Worcesterio Lietuvių Žinios" apimtų visų Worcesterio lietuvių gyvenimą ir teiktų vietos žinias. Metinė prenumerata \$2.

Praėjusią vasarą surengtos 5 gegužinės ("piknikai) surinkti daugiau pinigų įvairiems kultūriniais darbams, tačiau dėtos viltys nepasiteisino; valdyba įdėjo daug darbo ir sugaišo daug laiko gegužinėms rengti, o pajamų, palyginti, nedaug. Atrodė, kad ne tik bendruomenės valdybai, bet ir visoms organizacijoms reikėtų gerokai pasvarstyti ir pajieškoti naujų kelių bei būdų lėšoms surinkti. "Worcesterio Lietuvių Žinios" pastebi, kad iš gegužinių turi didelį pelną svaiginamųjų gėrimų bendrovės. Jų apskaičiavimu Worcesterio lietuvių vasarą piknikuose išleidižia apie ketvirtį milijono dolerių, o draugijų grynas pelnas būna labai menkas.

Baldas pradeda rudens aukų vajų

Lapkričio 6 d. Aušros Vartų parapijos salėje įvykęs Balso skyriaus susirinkimas patvirtino tą pačią valdybą ateinančioms metams: pirm. A. Vagelis, sekret. P. Babickas, išd. St. Jasutis. Aukų vajaus komitetą išrinkta valdyba ir organizacijų atsto-

lonijos lietuvių pasirodymas su didesniu ir turingu veikalu. Be mažesnių scenos vaidelių ir komedijų, prieš penkerius metus vykusiai buvo suvaidinta Vyt. Alanto "Buhalterijos Klaidai". Vietos lietuvių, tiek senosios kartos emigrantai, tiek ir paskutiniojo dešimtmečio tremtiniai, savo padėką už paaukotą poilsio valandas scenos mėgėjams stengiasi pareikšti gausiu atsilankymu ir nuosirdžiais plojimais. Baigus statytį naują bažnyčią, atrodo, gal turėsime daug erdvesnė ir patogesnę sceną didesniems pastatymams. Pavykęs "Aušros Sūnų" spektaklis tebūnie E. St. Louis scenos menininkams paskatinimu dažniau viešumoje pasirodyti su didesniais ir įdėto darbo bei pastangų vertais pastatymais.

Šis vakaras buvo rengtas E. St. Louis Balso skyriaus, kuriam jau eilę metų sėkmingai vadovauja Juozas Juodakis. Jam dėkingi ne tik šios kolonijos lietuvių už tokį drąsų žingsnį, imantis organizuoti "Aušros Sūnų" pastatymą, bet ir Europoje varge ir trūkumuose tebeskurstant rmentiniai, K.a.

Perskaityt "Draugą", duokite kitiems!

APSIVESTAS JŪSŲ NAMO NUMERIS GIFT

\$4.98

APMOKANT IŠ ANKSTO CK ar M. O. MES APMOKAME PERSIUNTIMĄ PLUMMER MFG. CO. Dept. A. F. Altoona, Iowa

KAZIMIERAS WABALAS
 Gyveno 3636 S. Emerald Ave. Tel. Bishop 7-7921

Mirė lapkr. 24 d. 1955, 6:45 val. vak., sulaukęs 72 m. amž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Kau-no apskrčio.

Amerikoje išgyveno 52 m. Pasiliko dideliame nuilidime 3 podukros Stella Stankus; Susan Smith, žentas Edwin; ir Helen Spitzer, žentas William. 2 posūniai: Walter Stankus, marti Jean; Charles Stankus, marti Aldona; ir Anthony Stankus, 15 anūki, kiti giminių, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3507 S. Lithuania Ave. Laidotuvės įvyks pirmadienį, lapkr. 28 d. iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, ir bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Gedulingos paraldos įvyks už velionės slejį Šv. Jurgio baz. treč. lapkr. 30 d. 9 v. ryto. Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulidė: Podukros, posūniai, marčios, žental ir anūakai.

Laidotuvių direktorius Antanas M. Phillips. YA. 7-3401.

Gilias liudėsio valandoje, ponai Birute, p. p. Vincui, Kaziu Bukauskams ir p-lei Aldonai Šumakerytei, mylimam uošviui, tėveliui ir diedukui

A. † A.

JONUI BUKAUSKUI mirus,
 nuosirdžiai užjaučiame
 Cicero Lietuvių Choras

Perskaityt dienr. "Draugą", duokite jį kitiems.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS VAJUS

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA iki šiol buvo spausdinama su tam tikra atsarga, kad ją galėtų įsigyti ir tie, kurie dėl kokių nors priežasčių jos dar neturi. Iš suplanuotų 20 — 21 tomo šeši jau atspausdinti, septintasis išeis gruodžio mėn., o VIII ir IX jau ruošiami. Darbas eina visu įtempimu.

Tolimesnis atsargų darymas per daug apunkina leidyklą. Todėl nuo VIII tomo LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA bus spausdinama be atsargų, t. y. tik prenumeratoriams.

Kad norintieji dar galėtų įsigyti pilnų kompleksus, skelbiame LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS užsirašymo vajus.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA — didžiausias lietuvių kultūrinis darbas už Lietuvos sienų. Iš jos ateities kartos semsis žinių apie lietuvių kultūros laimėjimus. Joj jaunimas ieškos tiesos apie savo tėvų žemę.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA — kiekvienas lietuvių šeimos neatskiriamas draugas, lietuviškos šilumos šaltinis. Nelikite be jo!

Vieno tomo kaina \$7.50 plus persiuntimo išlaidos. Suradusiam 6 naujus prenumeratorius vienas komplektas duodamas kaip premija. Užsisakiusiam ir įmokėjusiam bent už vieną tomą, visi 6 tomai siunčiami iš karto. Už juos likusią sumą bus galima mokėti dalimis susitarus su administracija. Tolimesni tomatai siunčiami anksimokėjus iš anksto arba išpirktinai.

Užsakymus siųsti šiuo adresu:

J. Kapočius, Lietuvių Enciklopedija 265 C Street, South Boston 27, Mass.

NAUJŲ MAŠINŲ FONDAS

"Draugo" Administracija nuosirdžiai dėkoja už aukas Naujų Mašinų Fondui. Aukojų šie asmenys:

- J. Raudys \$5.00
- Albert. Repšys, M.D. ... 4.00
- Petras Bloznelis 3.00
- Kun. Pr. Kuras 2.00
- VI. Ališauskas 2.00
- Vyt. Budrevičius 2.00
- Helen Chappas 2.00
- V. Urbonas 2.00
- S. Šimutis 2.00
- Agn. Sadauskienė 2.00
- Dr. P. Stančius 2.00
- Vincas Sidlauskas 2.00
- Kolosoas Borisas 1.00
- Kun. S. Santaras 1.00
- Juozas Filipavičius 1.00
- Pranas Štulis 1.00
- Juozas Sniulis 1.00
- V. Blazaitis 1.00
- Pranas Gobis 1.00
- Juozas Naujėlis 1.00
- Mrs. Mary Krus 1.00

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTUVES

DOMININKAS PUČKOBIUS

Jau sukako vieneri metai, kai negailingai mirė atskyrė iš mūsų tarpo mylima tėva a. a. DOMININKA PUČKOBIŲ.

Netekome savo mylimo tėvo lapkričio 28, 1954 m.

Nors laikas tešias, bet mes jo niekad negalėsime užmiršti. Lai gailingas Dievas suteikia jam amžiną atilį.

Mes, atmindami jo liūdną pasitraukimą iš mūsų tarpo, užprašome 3-jas gedulingas Šv. Mišias pirmadienį, lapkričio 28 d., Šv. Petro ir Povilo, Šv. Thomas More bažnyčioje ir Se-nelių Priglaudos koplyčioje.

Nulidė: Duktė, žentas, sūnūs, marčios, anūakai ir proanūakai.

PLATINKITE "DRAUGĄ".

Širdingai užjaučiame ONĄ IR TITĄ GILIAUSKUS
 liudėsio valandoje dēi mylimos dukrelės a. a. GABRIELĖS tragiškos mirties ir dēl mirties sesers a. a. ELENOS MARKVALDAITĖS

Jurjonai, Šmaiziai, Palioniai

A. † A.
ONAI MARKVALDAITEI
 Vokietijoje mirus,
 liudėsio valandoje širdingai užjaučiame jos brolių inž. JONĄ MARKVALDĄ su šeima

Jurjonai, Šmaiziai, Palioniai

A. † A.
 Inž. JUOZUI SIRGEDUI mirus,
 žmonai Onai, sūneliui Vytui, Polikaičių ir Neverauskų šeimoms gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Roma Siderevičiūtė

A. † A.
 Inž. JUOZUI SIRGEDUI mirus,
 žmoną Oną ir Polikaičių šeimą užjausdami dalinamies didžiu liudėsio

M. V. Kupriai

Skausmo ir liudėsio valandoje A. † A.
JUOZUI SIRGEDUI mirus,
 Mielai Onutei Sirgedienei, sūneliui Vytukui, jos tėveliams, seserims, broliams ir švogeriui, reiškiam giliausią užuojautą.

Irena ir Tadas Vandaukai
 Regina ir Balys Bakovičiai
 Gertrada ir Albertas Repečiai

× Dailininko K. Zoromskio parodos atidarymo proga gruodžio 1 d. 8 val. vak. (ketvirtadienį) rengiamas specialus susibuvimas lietuviams "Riccardo" meno galerijos patalpose (437 N. Rush st.). Vakarų šeimininke pakviesta Juzė Daužvardienė, o šeimininku Dan Kuraitis, ALT Čikagos skyriaus pirmininkas.

Galintieji tą vakarą susibuvime dalyvauti, prašomi pareikšti savo valią ir asmenų skaičių dail. K. Zoromskui (tel. Prospect 6-4278), A. Daugirdui — "Draugas" (telef. Virginia 7-6640), M. Šileikiui — "Naujienos" (telef. HAYmarket 1-6100).

Kiekvienas vaisinis pagal savo norą: kas vakariene, kas kavos užsiskakys. Minėtam vakarui specialiai rezervuota patalpa antrame aukšte šį pobūvį darys šeimininku ir jaukiu. Kaip į parodą, taip ir į tą pobūvį įžangos mokesčio nebus.

× Povilas Dirkis, L. S. Ramovė Chicagos skyr. pirmininkas, savanoris-kūrėjas, lapkričio 20 d. pasakė kalbą apie Lietuvos kariuomenės šventę L. Bendruomenės susirinkime, įvykusiame Melrose Park kolonijoje.

× Antanina Jarienė, Melrose Park kolonijos gyventoja, yra Liet. Bendruomenės Melrose Park apylinkės sekretorė ir šeštadieninėje lietuvių mokykloje mokytoja.

× Jonas Maliorius, L. Auditorijos šeimininkas šį šeštadienį (lapkr. 26 d.) rengia tradicinį šampano balių. Bus programa, svečiai nemokamai bus vaišinami šampanu, šokiams gros Br. Jonušo orkestras. Pradžią 8 val. vakare.

× Muz. Vladas Baltrušaitis diriguos šį šeštadienį Čikagos Lietuvių Vyrų chorui, kuris Sokolų salėje rengia šaunų linksmavakarį. Linksmapakario pradžią 8 val. vak. Akompanuos muz. Aleksandras Kučiūnas.

IS ARTI IR TOLI

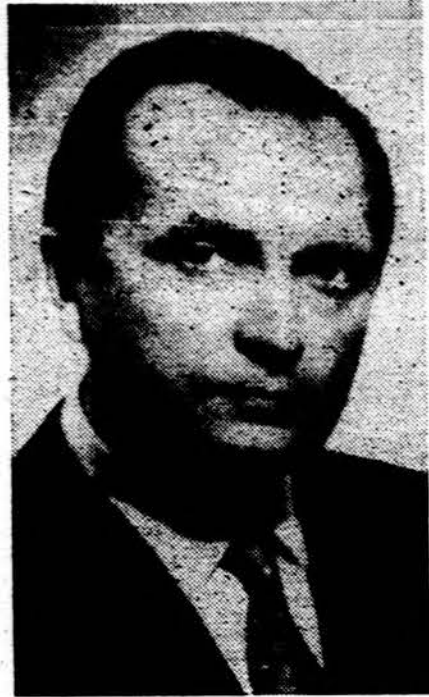
J. A. VALSTYBĖS

— Dr. Jurgis Balčiūnas, gydytojas ir chirurgas, iki šiol gyvenęs 130 So. 10th St., Cambridge, Ohio, nuo š. m. lapkričio 16 d. persikėlė į 410 So. Wooster Ave., Strasburg, Ohio (telef. 4163). Čia jisai įsigijo nuosavą erdvę namų su butu bei apstatytu gydytojo ofisu ir priima ligonius.

Vietos spauda dr. Balčiūno atvykimą sutiko labai palankiai, įdėdama jo atvaizdą ir gyvenimo aprašymą.

× Jonas Klauė, savanoris-kūrėjas, gyv. Melrose Park kolonijoje, Ill., sunkiai serga. Padaryta vidurių operacija. Jam reikalinga medžiaginė parama.

× Kazys Skinkys, atliekantis įvairius staliaus darbus, neseniai pirko namą 18-toje kolonijoje ir ten apsigyveno. Jo vyresnysis sūnus talkina jam staliaus darbuose.

Muz. Aleksandras Kučiūnas akompanuos solistams, kvartetui ir chorui "Dainavos" ansamblio koncerte išpildant Juozo Žilevičiaus "Vytauto Didžiojo Kantatą" š. m. gruodžio mėn. 4 d. 3:30 val. p. p. Marijos Aaugšt. mokyklos salėje.

tųjų Europos Tautų sesijoje, gruodžio 2 d. išplaukia į Europą.

— Dr. P. Karvelis, Vliko užsienių reikalų valdytojas, lankydamasis didesniosiose JAV lietuvių kolonijose, susitvarkęs vizos reikalus, netrukus aplankys ir Kanados lietuvius. Į Europą jis ketina grįžti tuojau po Vliko sesijos New Yorke.

— Kan. J. Meškauskas, pirmasis ir paskutinis Lietuvos kariuomenės kapelionas, lapk. 23 d. New Yorke laikė pamaldas už buvusius Lietuvos karius.

— Trejopa skautų šventė įvyko lapkričio 19 d. naujose New Yorko skautų būkloje patalpose, 195 Grand St., Brooklyne. Tai buvo būklo šventinimas, Taurų tunto krikštynos ir Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas. Dalyvavo gausiai skautų ir svečių.

Pradėta iškilminga sueiga. Įžodį davė 12 skautų. Pulk. J. Šlepetys kalbėjo apie Lietuvos kariuomenę ir jos šventę. Prezidiume dalyvavo ir kalbas pasakė visų New Yorko jaunimo organizacijų atstovai. Meninėje dalyje buvo rodomi du filmai iš skautų ir skautėlių Dainavos stovyklos, sukti dr. V. Avižonio ir G. Peniko.

Sventėje dalyvavo ir skautų svečių iš Bostono, Waterburio, Worcesterio ir kt. New Yorko skautai veikia jau 7 metai. Taurų tunte yra apie 100 skautų, jiems vadovauja R. Kezys. Naujose savo būkloje patalpose skautai įsikūrę visiškai patogiai. Buvo reikiama padėka SLA vadovybei, kuri nemokamai leidžia tomis patalpomis naudotis.

— Brooklynčiai gausiai talkininkavo Apreiškimo parap. mokyklos lituanistinės grupės vakarui, įvykusiame lapkr. 6 d. Apreiškimo parap. klebonas kun. N. Pakalnis leido nemokamai naudotis sale, J. Stukas garsino per radiją, J. Ginkus davė aukų. Be to, visa eilė vietos prekybininkų skelbėsi ir vakaro programos leidinyje.

Vaidino V. Kidol'o vadovaujami vaidintojai. Biletus platino ar kitaip uoliai talkininkavo Sandanavičiai, P. Kleiza, S. Kreivėnas, I. Jankauskaitė, J. Krušinskas, M. Jankauskas, P. Navickas, E. Padvarietienė ir E. Andriūšienė. Sokių metu laimėjo paruoštą stalą Mickevičiūtė ir antrą dovaną — Joe Thomas, kuris savo dovaną pakysrė konkursiniam šokiui. Vakara rengė mokinių tėvų komitetas, kuris yra dėkingas visiems už tokią gražią talką.

DIENA ROSTI, DIENA ANA...

Įspūdžiai iš spaudos metų uždarymo akademijos Chi-go

Albinas Valentinas ir Vladas Būtėnas, Chicago, Ill.

Pasaulio lietuvių sostinėje Chicagoje neretai įvyks nuostabių dalykų. Bet pats nuostabiausias dalykas įvyko sekmadienį, lapkričio 20 d. LB Čikagos Apygardos Kultūros Taryba tą sekmadienį suruošė Marijos Augšt. mokykloje spaudos metų uždarymo akademiją.

Lietuviškosios sostinės lietuviškoji visuomenė teikėsi neapvilti rengėjų, mūsų idealistų ir kultūrininkų, kurie į šios iškilmingos akademijos rengimą įdėjo tiek daug pasisventimo, triušo, rūpestingumo ir rimtumo. Nuvažiavę dar gerą pusvalandį prieš iškilnių pradžią, jau "sunkiai beradome" vietas pastatyti savo automobilių milžiniškoje mokyklos automobilių aikštėje. Laimė, vienas gerasirdis tautietis "papušino" savo karą ir padėjo mums "įparkinti" į tarpelį. Jau beveik visos 1200 sėdimos vietos šios modernios salės buvo užimtos, o publika dar vis išsitos srovėm grūdosi vidun. 4 val. salėn jau nei uodas snapo nebegalėjo įkišti.

Stovintieji su viltimi žiūrėjo į šalia laimingą sėdintįjį — gal jį pakviės į prezidiumą?.. Tada galės užimti sėdimą vietą. Reikiama lapkričio 20 d. niekas Chicagoje nepirko naujų automobilių, nei furniūrų, nei baldus, nei vaikščiojo. Visi subrudėjo į spaudos akademiją Marijos Augšt. mokykloje. Žinoma toks subrudimas tik ir galėjo atsitikti Chicagoje, pasaulio lietuvių sostinėje. Doras lietuvis, kiekvienas geras patriotas supranta spaudos, kaip septintosios pasaulio galybės, reikšmę, ypač lietuviškosios spaudos, kuri yra labai didelis rikiuojantis veiksnys šiandien mums, išsisklaidžiusiems po šią plačią ašarų pakalnę. Kiekvienas dorasiį tautietis aiškiai suprato ir įvertino tas aukas, pasisventimus, kuriuos sudėjome grumtynėse už spaudos laisvę ir todėl tokios nesuskaitomos minios šiandien susirinko į akademiją. Čia mane ir paėmė pagunda pakaltinti seseris kazimierietes, kam jos tepabūdavojo salę tik dėl 1200 žmonių, kuomet Chicagoje yra 100,000 lietuvių... Kur turi dingti nabagėliai?..

Akademiją atidarė kultūrininkas Domas Velička. Prezidiuman pakvietė dvidešimt vieno Chicagoje išeinančio laikraščio redaktorių arba redakcijos atstovų. Tačiau ne visi atvyko.

Taip pat iš keturių šiame mieste esančių lietuviškų knygų leidyklų irgi ne visi leidėjai pasirodė garbės prezidiume.

Galbūt, nabagėliai neturi "siūto" užsivilkti arba ant buso neturi... — pasigirdo salėje aimanavimai ir užuojautos. Rašytojų draugijos pirmininkas B. Babrauskas pareiškė: — Šį kartą ir aš kalbėsiu trumpai... Minia sukėlė kalbėtojiu milžiniškas ovacijas.

"Draugo" red. dr. kun. J. Prunskis, pradėdamas savo šaunią kalbą, pareiškė, jog šį kartą jis įgaliotas atstovauti dienraštį "Draugą", "Naujienas" ir kt. Salėje pasigirdo saldus juokas ir šauksmas: — Valio vienybė! Bravo... Diena rūsti, diena ana... Kas toliau spaudos akademijoje atsitiko, nežinau. Mat, besigrūdama ir besitraiškydama minia mane išspaudė lauk pro atsargines duris, jau suspauzta į grikinį blyną. Nė pro jokia skylę salėn nebebuvo įmanoma patekti. Todėl, kas ten dėjosi toliau, papasakos mano kolega V. Būtėnas, kuris buvo laimingas ir minia jo pro "Exitą" neišspaudė.

Tikrai, anot kol. A. Valentino, įvyko nuostabių dalykų. Marijos augšt. mokyklos salė prigūžėjo sausakimša. Kitaip ir būti negalėjo. Juk lietuviškoji spauda ir jos darbininkai patarnauja dešimtims tūkstančių mūsų tautiečių. Kas, jei ne spauda, iškelia mūsų menininkus, solistus, artistus, ansamblius, chorus, kas garsina kontraktorius, graborius, prekybininkus, pramonininkus ir apie juos gražiausiais žodeliais čilba? Tikrai spauda. Jei ne ta galybė, kas juos žinotų, kas koncertuosna kviestų ir kas jų koncertų eitų klausyti, kas pas juos pirktų ir jų patarnavimo prašytų? Todėl nenuostabu, kad šion akademijon susirinko visi mūsų meno žmonės, ansamblių ir chorų pirmininkai, dirigantai, prekybininkai, pramonininkai ir eilė kitų garbingų žmonių, kurių pavardės būna minimos laikraščiu kroniko-se... L. B. Kultūros prezidiumas

šią akademiją parengė tikrai kruopščiai ir vykusiai. Miela buvo stebėti, kai garbės prezidiume susėdo ne buvę garsūs karvedžiai, valstybininkai ar politikai su visuomenės veikėjais, bet 21 Chicagoje išeinančių lietuviškų laikraščių ir žurnalų redaktorių, trijų lietuviškų knygų leidyklų savininkai, Lietuvos konsulas dr. Daužvardis, L. B. pirm. S. Barzdukas ir rašytojų atstovas rašyt. B. Babrauskas. Visi garbės prezidiumo nariai buvo papuošti lietuviškų rūtų šakele, kuri simbolizavo Kultūros tarybos padėką spaudos darbininkams. Mažai Chicagoje gal žinojo, kad Chicagoje išeina du žurnalėliai "Jaunosios mintys" ir "Gairės", kuriuos redaguoja ir prirašo mūsų mokyklinio amžiaus atstovai. Tiems jauniems redaktoriams, lietuviškos spaudos ateities laidui, buvo sukeltos nūsdirdžios ovacijos.

Tenka pabrėžti, kad pačios iškilnių kalbos praėjo didelės demokratinės jėgų vėnybės ir solidarumo ženkle. Kun. dr. J. Prunskis, kalbėjęs "Draugo", "Naujienų" ir kitų laikr. vardu, labiau nei kada visus šaukė vienybėn, ir jo kalba net dešimt kartų buvo nutraukta plojimų. Knygų leidyklų atstovas V. Civinskas pradžioje paminėjo, kad mes visi esam knygų leidėjai. Įspūdis gavosi kuo puikiausias — netoli dviejų tūkstančių žmonių salėje, taigi apie 2000 lietuviškos knygos rėmėjų ir pirkėjų vien Chicagoje. Kur dar kitos lietuvių kolonijos laisvajam pasauly? Todėl nenuostabu, kad N. Mazalaitės "Negestis" jau išparduotės, kad J. Karvelis džiaugiasi baigias išparduoti tik ką išėjusią Vaizganto monografiją. Tikrai kažkoks didelis dvasinis lietuvių atgimimas justu Chicagoje. Todėl nenuostabu, kad ir rašyt. Babrauskas trumpai tekalbėjo, nes nebebuvo reikalo žmonių graudenti apie liūdną knygos ateitį...

Akademijos antroje dalyje buvo pastatytas literatūrinis montažas "Trylika žiburių", kuriame praskambėjo trylikos lietuvių rašytojų, pradėdant Mažkruopščiai ir vykusiai. Miela buvo stebėti, kai garbės prezidiume susėdo ne buvę garsūs karvedžiai, valstybininkai ar politikai su visuomenės veikėjais, bet 21 Chicagoje išeinančių lietuviškų laikraščių ir žurnalų redaktorių, trijų lietuviškų knygų leidyklų savininkai, Lietuvos konsulas dr. Daužvardis, L. B. pirm. S. Barzdukas ir rašytojų atstovas rašyt. B. Babrauskas. Visi garbės prezidiumo nariai buvo papuošti lietuviškų rūtų šakele, kuri simbolizavo Kultūros tarybos padėką spaudos darbininkams. Mažai Chicagoje gal žinojo, kad Chicagoje išeina du žurnalėliai "Jaunosios mintys" ir "Gairės", kuriuos redaguoja ir prirašo mūsų mokyklinio amžiaus atstovai. Tiems jauniems redaktoriams, lietuviškos spaudos ateities laidui, buvo sukeltos nūsdirdžios ovacijos.

Minėjimo-akademijos įspūdis liko gilus ir gerit neišdilsiantis: lietuviškai spaudai ir knygai dar tikrai garantuotas 50-ties, jei ne viso šimto, metų amžius. Tai paliudijo minios žmonių ir pakilius nuotaika užbaigiant 50-tuosius jubilėjinius lietuviškos spaudos atgavimo metus. Tegu Chicagos pavyzdžiu paseka ir kitos lietuvių kolonijos.

Red. pastaba: Skaitytojai turėtų atkreipti dėmesį, kad čia rašo du humoristai, daug ką dėl linksmumo kitaip nusakydami ir išpūdami. "Draugo" atstovas kalbėjo visų Chicagoje leidžiamų laikraščių vardu.

O VIS DELTO

Reikia pripažinti, kad rašomoji mašinėlė OLYMPIA turi labai gerai sutvarkytus raišymus: Pilną lietuvišką ir dar 4 svetimų kalbų. Savo grožiu, stiprumu ir kainos pigumu pralenkia visas esamas mašinėles rinkoje. Rasite didelį pasirinkimą pas J. Karvelį, 3322 South Halsted St., Chicago, Ill. Telef. YArds 7-0677.

VAKAR IS VILNIAUS

Vakar klausiau Balio Dvarjono ir Svedo koncertą iš Vilniaus, labai gerai girdėjau. Šį Todėl nenuostabu, kad ir rašyt. Babrauskas trumpai tekalbėjo, nes nebebuvo reikalo žmonių graudenti apie liūdną knygos ateitį...

Petras Vilkiecas

Skelbtis "DRAUGE" apsimoka, nes jis yra plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, o skelbimų kaina yra prielaima visiama.

JONAS GRADINSKAS

Specialiai Kalėdoms Dumont, RCA, Zenith, General Electric, Admiral, VM ir kiti. J. G. TELEVISION CO. 2512 W. 47TH ST. TEL. FRONTIER 6-1998 Atidaryta ir sekmadieniais

PIRMĄ KARTĄ CHICAGOJE įvyksta IDOMUS

LINKSMAVAKARIS

Programoje: Populiaros choro dainos Diriguoja VL. BALTRUŠAITIS
Prie fortepiono A. KUČIŪNAS
Oktetas, kupletai
Vadovauja ALF. GEČAS
Jumoristiniai pasakojimai

Linksmapakaris įvyksta lapkričio 26 d. SOKOLŲ SALEJE, 2339 S. Kedzie Ave. Pradžią 8 val. vak. punktualiai. Veiks gardžiai ponų paruoštas bufetas Studentams ir moksleiviams įėjimas paplįintas.

Šokiams groja Balio Pakšto orkestras

Visus kviečia Chicagos Lietuvių Vyrų Choras

"DAINAVOS" ANSAMBLIO KONCERTAS

MARIA HIGH SCHOOL SALEJE — 6727 So. California Ave.

Programoje:
I "VESTUVES be PIRŠLYBŲ" A. Merkelio vieno veiksmo muzikinis vaizdelis iš lietuvių kaimo buities.
II Juozo Žilevičiaus VYTAUTO DIDŽIOJO KANTATA, kurią išpildo solistas Algirdas Brazis, Metropolitan Operos baritonas, dvigubas kvartetas ir mišrus choras.

Sekmadienį, š. m. gruodžio mėn. 4 d. 3:30 val. po pietų

Dirigentas STEPAS SODEIKA
 Režisiorius ALFA BRINKA
 Dekoracijos dail. JONO TRICIŲ

Bilietų kainos: \$1.50 — \$2.00 — \$2.50

Čikagos ir apylinkių lietuvišką visuomenę nuosirdžiai kviečiame atsilankyti į mūsų koncertą

"DAINAVOS" ANSAMBLIS